

PRVO PISMO KORINČANOM

UVOD

Naslov in pozdrav. Zahvala

1 Pavel, po Božji volji poklican apostol Kristusa Jezusa, in brat Soštén ²Božji Cerkvi, ki je v Korintu, posvečenim v Kristusu Jezusu, poklicanim, svetim, z vsemi, ki kličejo ime našega Gospoda Jezusa Kristusa na vsakem kraju, svojem in našem: ³milost vam in mir od Boga, našega Očeta, in Gospoda Jezusa Kristusa.

⁴Zahvaljujem se vedno svojemu Bogu za vas zaradi Božje milosti, ki vam je bila dana v Kristusu Jezusu, ⁵saj ste v vsem obogateli v njem, v vsaki besedi in vsakem spoznanju, ⁶kakor se je Kristusovo pričevanje utrdilo v vas, ⁷tako da niste prikrajšani za noben milostni dar, ko pričakujete razodetje našega Gospoda Jezusa Kristusa, ⁸ki vas bo tudi utrdil do konca, brezgrajne na dan našega Gospoda Jezusa Kristusa. ⁹Zvest je Bog, ki vas je poklical v občestvo s svojim Sinom Jezusom Kristusom, našim Gospodom.

1 *Božji Cerkev*: Pavlov priljubljeni izraz (10,32; 11,16.22; 15,9; 2 Kor 1,1; Gal 1,13; 1 Tes 2,14; 2 Tes 1,4; 1 Tim 3,5.15; prim. tudi Apd 20,28+). Primerjaj »Kristusove Cerkev« (Rim 16,16; prim. Mt 16,18+; Apd 5,11+; 7,38). – z vsemi, ki kličejo ime našega Gospoda Jezusa Kristusa na vsakem kraju, svojem in našem. BJ prevaja: »z vsemi, ki na vsakem kraju kličejo ime Jezusa Kristusa, našega Gospoda, njihovega in našega«. Izrazje je vzeto iz SZ (Jl 3,5: »Vsak, kdor bo klical Gospodovo ime«). NZ prenaša na Jezusa, kar se v SZ nanaša na Boga (Apd 2,21; Rim 10,13 itd.). Ta izraz postane značilen za krščansko skupnost. **6** *Kristusovo pričevanje* ali *pričevanje o Kristusu*. – v vas ali med vami **7** *razodetje*: v najvišjem trenutku razodetja skritih Božjih načrtov (Rim 16,25+) se bo Kristus razodel v svojem veličastvu ob koncu časov ob svojem prihodu (1 Kor 15,23+) in svoji »pojavitvi« (1 Tim 6,14+; prim. Lk 17,30; Rim 2,5; 8,19; 2 Tes 1,7; Heb 9,28; 1 Pt 1,5.7.13; 4,13; Raz 1,1). Prej se bo »razodel« nepostavnež, ki ga bo Kristus uničil (2 Tes 2,3-8). **8** *brezgrajne*: prim. Flp 1,10; 2,15sl.; Ef 1,4; Kol 1,22; 1 Tes 3,13; 5,23; Jud 24. – dan: ta »Gospodov dan« (5,5; 2 Kor 1,14; 1 Tes 5,2; 2 Tes 2,2; prim. 2 Pt 3,10), imenovan tudi »Kristusov dan« (Flp 1,6.10; 2,16) ali samo »dan« (1 Kor 3,13; 1 Tes 5,4; prim. Heb 10,25), »tisti dan« (2 Tes 1,10; 2 Tim 1,12.18; 4,8; prim. Mt 7,22; 24,36; Lk 10,12; 21,34), »dan Sina človekovega« (Lk 17,24, prim. 17,26), »Božji dan« (2 Pt 3,12), »dan obiskanja« (1 Pt 2,12), »veliki dan« (Jud 6; Raz 6,17; 16,14), »poslednji dan« (Jn 6,39.40.44.54; 11,24; 12,48) je dovršitev »ja-

hvejevega dne«, napovedanega po prerokih (Am 5,18+), v eshatološki dobi, ki je nastopila s Kristusom. Ta zadnja faza odrešenjske zgodovine (prim. Apd 1,7+), ki se je delno že uresničila s prvim Kristusovim prihodom (Lk 17,20-24) in kaznovanjem Jeruzalema (Mt 24,1+), se bo sklenila z veličastno vrnitvijo (1 Kor 1,7+; 15,23+; 1 Tim 6,14+) vrhovnega Sodnika (Rim 2,6+; Jak 5,8-9). Spremljata jo kozmični pretres in prenova (prim. Am 8,9+; Mt 24,29vpz.+; Heb 12,26sl.; 2 Pt 3,10-13; Raz 20,11; 21,1; prim. Mt 19,28; Rim 8,20-22). Ta dan svetlobe se približuje (Rim 13,12; Heb 10,25; Jak 5,8; 1 Pt 4,7; prim. 1 Tes 5,2-3). Njegov datum je negotov (1 Tes 5,1+) in moramo se nanj pripraviti v času, ki preostaja (2 Kor 6,2+). **9** *Zvest*: prim. 10,13; 2 Kor 1,18; 1 Tes 5,24; 2 Tes 3,3; 2 Tim 2,13; Heb 10,23; 11,11. – občestvo ali skupnost: ta beseda (gr. *koinonía*) ohranja v svojih številnih rabah temeljni pomen. Občestvo ima svoj izvor v stvarnostih, ki jih več oseb poseduje skupno, najsi so te stvarnosti duhovne ali materialne. Med kristjani dejansko materialne dobrine vselej spremljajo duhovne (Rim 15,26-27; 2 Kor 8,4; 9,13; Gal 6,6; Flp 4,15-17). Včasih so soudeleženi pri dejanjih ali občutih (2 Kor 1,7; 6,14; 1 Tim 5,22; 2 Jn 11; Raz 1,9). Občestvo, iz katerega izvirajo vsa druga, nas dela deležne Božje milosti (1 Kor 9,23; Flp 1,5; Flm 6), združuje nas z Očetom in njegovim Sinom Jezusom Kristusom (1 Kor 1,9; 1 Jn 1,3+7+), s Kristusom samim (1 Kor 10,16; Flp 3,10; 1 Pt 4,13), z Duhom (2 Kor 13,13+; Flp 2,1). Daje nam delež pri prihodnji slavi (1 Pt 5,1). Ta beseda postane značilna za krščansko skupnost (Apd 2,42+).

1

1-9

Rim 1,1+

1-2

Apd 2,21+;

5,11+;

9,13+;

18,17

5

1 Kor 12,8+

2 Kor 8,7,9

7

2 Kor 6,10

8

2 Kor 1,21

Flp 1,7

Kol 2,7

9

Flp 3,10sl.

1 Jn 1,3

I. RAZDORI IN POHUJŠANJA

10

Rim 15,5

Flp 2,2sl.

12

1 Kor 3,22-23

Jn 1,42

Apd 18,24+

13

Ef 4,5

14

Apd 18,8

Rim 16,23

16

1 Kor 16,15-

17

Apd 16,15+

18

Rim 1,16

19

Ps 33,10

Iz 29,14

Rim 1,16

20

Iz 19,12;

33,18

21

Rim 1,19-20+

22

Mt 12,38vzp.

Jn 2,18+;

12,34

Apd 17,19-23

Gal 5,11

1. STRANKE V KORINTSKI CERKVI

Razdori med verniki

¹⁰Prosim pa vas, bratje, pri imenu našega Gospoda Jezusa Kristusa, da vsi govorite isto in naj ne bo med vami razdorov. Bodite pa izpopolnjeni v istem umevanju in istem mišljenju. ¹¹Razkrili so mi namreč Hloini domači o vas, bratje moji, da so prepiri med vami. ¹²Hočem reči, da vsak med vami govori: »Jaz sem Pavlov, jaz pa Apolov, jaz pa Kefov, jaz pa Kristusov.« ¹³Je Kristus razdeljen? Mar je bil Pavel za vas križan? Ali ste bili v Pavlovo ime krščeni? ¹⁴Zahvaljujem se Bogu, da nobenega izmed vas nisem krstil, razen Krispa in Gaja, ¹⁵da ne bi kdo rekel, da ste bili krščeni v moje ime. ¹⁶Res, krstil sem tudi Stefanájevo hišo; sicer pa ne vem, če sem še koga drugega krstil.

Svetna modrost in krščanska modrost

¹⁷Ni me namreč Kristus poslal krščevat, ampak oznanjat evangelij: pa ne v modrosti besede, da se Kristusov križ ne izniči. ¹⁸Beseda o križu je namreč tistim, ki so na poti pogubljenja, nespamet, nam, ki smo na poti odrešenja, pa je Božja moč. ¹⁹Saj je pisano:

*Uničil bom modrost modrih,
razumnost razumnih bom zavrgeł.*

²⁰Kje je modrijan, kje učenjake, kje razumnik tega veka? Mar ni Bog modrosti sveta obrnil v nespamet? ²¹Ker namreč svet Boga v Božji modrosti ni spoznal prek modrosti, je Bog sklenil prek nespameti oznanila rešiti tiste, ki verujejo. ²²Saj tudi Judje zahtevajo znamenja

11 Hloini: ne vemo prav, kaj je bila ta Hloa; verjetno obrtnica ali trgovka v Efezu, ki je imela osebe sužnjev, osvobodjencev in svobodnjakov. **12 Kefov:** bodisi da je Kefa (Peter) obiskal korintsko Cerkev (prim. 9,5) bodisi da so se nekateri kristjani te Cerkve, ne da bi ga videli, posebej sklicevali na njegovo splošno znano veljavo. – **Kristusov:** nemara so se sklicevali na to, da so Kristusa videli na zemlji, in na njegove neposredne priče (prim. Apd 1,21sl.; 10,41), rajši kot na druge (prim. 1 Kor 9,1; 2 Kor 5,16+; 11,5,23; 12,11); ali pa so se hoteli povezati s Kristusom brez vsakega človeške posrednika. Morda je tudi »jaz pa Kristusov« Pavlov odgovor tistim, ki so se sklicevali na takšnega ali drugačnega človeškega učitelja. **16 Res:** ustni slog. Pavel narekuje (prim. 16,21), sicer bi bil popravil in postavil začetek vrstice 16 pred vrstico 15. **17 v modrosti besede:** tej človeški »modrosti« (tukaj miselne spekulacije in umetelnosti govorništva, ki so jih Grki zelo cenili) bo postavil nasproti Božjo modrost (v. 24 in 2,6sl.). – **izniči db. izprazni** (svoje vsebine). Pavel razvije to točko v 2,1-5. **18 nespamet:** v tem odlomku je nespamet zelo slabšalna:

pomeni neumnost, bedarijo, norost. **19 razumnost razumnih:** v Iz 29,14 najdemo isto misel: Bog napoveduje ljudstvu, prestrašenemu zaradi asirske grožnje, da ga domislice zgolj človeške modrosti ne bodo mogle rešiti. **20** V vsem tem odlomku Pavel ne obsoja pristne človeške modrosti, ki je Božji dar in zmožna spoznati Boga (v. 21+), ampak ošabno, samozadostno modrost, ki hoče biti zadnje in edino merilo. **21 v Božji modrosti** tj. v Božjih delih, ki razodevajo njegovo modrost (prim. Mdr 13,1-9; Rim 1,19-20). Drugi razlagajo: po preudarni ureditvi Božje modrosti; ali: v času Božje modrosti tj. stare ojkonomije, ki je bila v znamenju umerjenosti, v nasprotju z novo, v kateri se Bog razodeva na paradoksen, na videz nespameten način. **22 Judje ... modrost:** iščejo človeške gotovosti: čudeže, ki zagotavljajo resničnost oznanila (prim. Jn 4,48); modrost ali nauk, ki zadovolji um, ki je željan spoznanja. To iskanje samo po sebi ni obsodbe vredno in Kristusov križ bo paradokсно odgovoril nanj (v. 24+). Če pa je to predhodna zahteva, zunaj katere človek zavrača svojo pritrditve v veri, je nesprejemljiva.

in Grki iščejo modrost, ²³mi pa oznanjamo Kristusa, križanega, Judom spotiko, poganom nespamet, ²⁴tistim pa, ki so poklicani, Judom in Grkom, Kristusa, Božjo moč in Božjo modrost. ²⁵Kajti Božja nespamet je modrejša od ljudi in Božja slabotnost je močnejša od ljudi.

²⁶Glejte namreč, bratje, svojo poklicanost: ni veliko modrih po mesu ne veliko močnih ne veliko plemenitih. ²⁷Nasprotno, kar je na svetu nespametno, si je Bog izbral, da bi osramotil modre. In kar je na svetu slabotno, si je Bog izbral, da bi osramotil to, kar je krepko. ²⁸In kar je na svetu neplemenito in zaničevano, si je Bog izbral, to, kar ni nič, da bi uničil to, kar je, ²⁹da se nobeno meso ne bi ponašalo pred Bogom. ³⁰Iz njega pa ste vi v Kristusu Jezusu, ki nam je postal modrost od Boga, pravičnost ter posvečenje in odkupitev, ³¹kakor je pisano: *Da bi se tisti, ki se ponaša, ponašal v Gospodu.*

2 ¹Tudi ko sem jaz prišel k vam, bratje, nisem prišel z visokostjo besede ali modrosti, da bi vam oznanjal Božjo skrivnost. ²Odlučil sem se namreč, da ne bom za nič drugega vedel med vami kakor za Jezusa Kristusa, in to križanega. ³In pri vas sem bil v slabotnosti, v strahu in velikem trepetu; ⁴in moja beseda in moje oznanilo nista bila v prepričevalnih besedah modrosti, ampak v izkazovanju Duha in moči, ⁵da se vaša vera ne bi opirala na človeško modrost, ampak na Božjo moč.

⁶O modrosti pa govorimo med popolnimi; pa ne o modrosti tega veka niti o modrosti voditeljev tega veka, ki minevajo; ⁷ampak govorimo o Božji modrosti, ki je v skrivnosti in je prikrita in jo je Bog pred vekom vnaprej določil za našo slavo, ⁸ki je ni spoznal noben vodi-

23 *Kristusa* ali *Mesija*; podobno v vrstici 24. **24** Človeško gledano, se križ kaže kot nasprotje pričakovanja, tako za Jude kot za Grke: polom namesto veličastnega razodetja, norost namesto modrosti. V veri pa se križ kaže kot tisto, kar izpolnjuje in presega pričakovanje: Božja moč in modrost. **25** Ta paradoksnost Božjega delovanja (1,18-25) se potrjuje v izvolitvi Korinčanov (1,26-30) in v Pavlovi oznanjevanju (2,1-5). **26** *po mesu* tj. po čisto človeških merilih. **30** *ste*: v polnem pomenu besede. Zdaj bivate v Jezusu Kristusu, vi, ki prej niste obstajali (v. 28) v očeh sveta; tisti pa, ki bivajo po svetnih merilih, so izničeni (v. 28). S tem novim bivanjem v Jezusu Kristusu se morate ponašati (v. 31) in samo s tem (prim. v. 29). **30** *modrost od Boga*: tako krščanska modrost ni sad človeškega prizadevanja »po mesu«. Najdevamo jo v človeškem bitju, ki se je pojavilo v »polnosti časov« (Gal 4,4), Kristusu, ki ga moramo »pridobiti« (Flp 3,8), da bomo našli v njem »vse zaklade modrosti in spoznanja« (Kol 2,3). In ta modrost je modrost celotnega odrešenja: »pravičnosti, posvečenja in odkupitve«. Te zadnje tri besede so temeljne teme bodočega Pisma Rimljanom, ki je v Pavlovi misli že na poti izdelave (prim. Rim 1,17; 6,19.22; 3,24). **31** *v Gospodu* ali *z Gospodom*.

2 **1** *Božjo skrivnost* razl.: »Božje pričevanje«. **3** *v strahu in velikem trepetu*: ustaljen svetopisemski izraz (2 Kor 7,15; Ef 6,5; Flp 2,12; prim. Ps 2,11sl.). **4** *Duha in moči*: namig na čudeže in izlitja Duha, ki so spremljali Pavlovo oznanjevanje (prim. 1,5 in 2 Kor 12,12). **4-5** Besede človeške modrosti so prepričevalne same po sebi (v. 4). Pri poslušalcih vzbudijo čisto človeški odziv (v. 5). Prav to pa Pavel zavrača. Njegova beseda je res dokazovanje (v. 4), vendar razkriva delovanje Duha in zahteva odziv na drugačni ravni: na ravni Duha. **6** *med popolnimi*: to ni ezoterična skupina uvajanih, ampak so tisti, ki so dosegli poln razvoj krščanskega življenja in misli (prim. 14,20; Flp 3,15; Kol 4,12; Heb 5,14; Mt 19,21+). So isti kot »duhovni«, ki jih Pavel postavlja nasproti »nedoraslim v Kristusu« (3,1). – *voditeljev tega veka* ali *tega sveta*: to so bodisi človeške oblasti, bodisi še prej hudobne moči, demoni, ki vladajo na svetu (prim. 1 Kor 15,24-25; Ef 6,12; tudi Lk 4,6 in Jn 12,31+), bodisi končno eni in drugi, ker so prve orodje drugih. **7** *o Božji modrosti, ki je v skrivnosti*: ne o zagonetni modrosti, ampak modrosti, katere predmet je skrivnost, skrivnost odrešenjskega načrta, uresničene v Kristusu (Rim 16,25+). **8** *Gospoda slave*: nekateri v Korintu so tako poudarjali Kristusovo slavo/veličastvo, da so zanemarili njegovo trpljenje.

23
Jn 12,24
Gal 5,11
24
Jn 6,35+
25
2 Kor 12,10;
13,4
26
Rim 7,5+
27
Sod 7,2
1 Sam 16,7
2 Kor 4,7
Jak 2,5
29
5 Mz 8,16-18+
Rim 3,27+
Ef 2,9
31
Jer 9,22-23
2 Kor 10,17

2
1
2 Kor 11,6
3
Gal 3,1;
6,14
4
Apd 1,8+
2 Kor 12,12
5
Ef 1,19
1 Pt 1,5
6
1 Kor 15,24-25
Ef 6,12
Jak 3,13-18
7
Rim 16,25+
Kol 1,26-27
8
Iz 19,11.13
Bar 3,14
Ef 3,10
1 Pt 1,12

9 telj tega veka: če bi jo namreč spoznali, Gospoda slave ne bi križali.

Ps 19,4
Sir 1,10
Iz 64,3
Jer 3,16
10
9 Ampak, kakor je pisano: »Česar oko ni videlo in uho ni slišalo in kar v človekovo srce ni prišlo, kar je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo.«

10 To je nam Bog razodel po Duhu: Duh namreč preiskuje vse, tudi Božje globine. 11 Kdo od ljudi pa vé, kaj je v človeku, kakor le človekov duh, ki je v njem? Tako tudi tega, kar je v Bogu, ni spoznal nihče, kakor le Božji Duh. 12 Mi pa nismo prejeli duha svetá, ampak Duha, ki je iz Boga, da bi vedeli za to, kar nam je Bog milostno podaril; 13 to

Jn 14,26+
2 Kor 13,13+
11

Prg 20,27
Rim 11,33sl.
14

14 tudi govorimo: ne v besedah, ki jih uči človeška modrost, ampak kakor jih uči Duh, tako da to, kar je duhovno, presojamo duhovno. 15

15 14 Posvetni človek ne sprejema tega, kar je od Božjega Duha: zanj je nespamet in ne more spoznati, ker se to presoja duhovno. 15 Duhovni pa presoja vse, a njega ne presoja nihče. 16 »Kdo je namreč spoznal

1 Kor 15,44+
Mt 16,23
Jn 10,26+
15

15 14 Posvetni človek ne sprejema tega, kar je od Božjega Duha: zanj je nespamet in ne more spoznati, ker se to presoja duhovno. 15 Duhovni pa presoja vse, a njega ne presoja nihče. 16 »Kdo je namreč spoznal

1 Kor 15,44+
Rim 11,33sl.
1 Jn 2,20
16

16 Gospodovo misel, da bi njega učil?« Mi pa imamo Kristusovo misel. 3

1 Kor 7,40
Iz 40,13
Jer 23,18
Rim 11,34
3

3 1 In jaz vam, bratje, nisem mogel spregovoriti kot duhovnim, ampak kot mesenim, kot nedoraslim v Kristusu. 2 Mleka sem vam dal piti, ne jedi: niste namreč še zmogli; pa tudi zdaj še ne zmorete, 3 še

1 3 ste namreč meseni. Dokler sta namreč med vami zavist in prepir, mar niste meseni, mar ne ravnate po človeško? 4 Kadar namreč kdo pravi: »Jaz sem Pavlov«, drug pa: »Jaz sem Apolov«, – ali niste ljudje?

Heb 5,12-14
2

2 1 mar niste meseni, mar ne ravnate po človeško? 4 Kadar namreč kdo pravi: »Jaz sem Pavlov«, drug pa: »Jaz sem Apolov«, – ali niste ljudje?

Sir 37,28
1 Tes 2,7
1 Pt 2,2
3

3 5 Kaj je vendar Apolo? In kaj je Pavel? Služabnika sta, po katerih ste vero sprejeli: vsak, kakor mu je dal Gospod. 6 Jaz sem posadil, Apolo je zalil, Bog pa je dajal rast: 7 tako ni nič tisti, ki sadi, ne tisti, ki zaliva, ampak tisti, ki daje rast, Bog. 8 Tisti pa, ki sadi, in tisti, ki zaliva, sta eno; vsak pa bo prejel svoje plačilo po svojem trudu: 9 Božja sodelavca

1 Kor 1,10-11
Gal 5,19-20
Jak 3,14
4

4 4 ampak tisti, ki daje rast, Bog. 8 Tisti pa, ki sadi, in tisti, ki zaliva, sta eno; vsak pa bo prejel svoje plačilo po svojem trudu: 9 Božja sodelavca

1 Kor 4,1
2 Kor 4,5
5

5 5 eno; vsak pa bo prejel svoje plačilo po svojem trudu: 9 Božja sodelavca sva namreč, vi pa ste Božja njiva, Božja zgradba. 9

2 Kor 6,1
1 Pt 2,5
10

10 9 Po Božji milosti, ki mi je bila dana, sem kot moder gradbenik postavil temelj, drug pa zida nanj. Vsak pa naj gleda, kako nanj zida. 11

Ef 2,20-22
1 Pt 2,5
11

11 11 Drugega temelja namreč nihče ne more postaviti namesto tistega, ki je že položen, in ta je Jezus Kristus. 12 Če pa kdo na temelj zida zlato, srebro, drage kamne, les, seno, slamo – 13 delo vsakega bo postalo vidno, dan ga bo namreč razkril, ker se bo razodel v ognju: in kakšno

Iz 28,16
Apd 4,11-12
1 Pt 2,4
12

12 9 je pisano: svobodno kombiniranje Iz 64,3 in Jer 3,16 ali pa navajanje apokrifá *Elijeva apokalipsa*. 13 tako da to, kar je duhovno, presojamo duhovno: težko besedilo. Razumeti je mogoče tudi: »tako da z duhovnimi izrazi izražamo duhovne stvarnosti; »tako da prikazujemo skladje duhovnih stvari za duhovne (ljudi); »tako da so duhovne stvari v sorazmerju z duhovnimi (ljudmi); »tako da duhovne stvarnosti podrejamo sodbi navdihnjenih ljudi«. 14 Posvetni človek tj. zgolj naravni, neduhovni, čutni. 15 vse razl.: »vsakega«. – njega ne presoja nihče: besedilo je deloma polemično: »nihče«, namreč »ki ni sam duhoven«, kar je primer »mesenih« Korinčanov

Raz 21,18-19
13

13 13 tako da to, kar je duhovno, presojamo duhovno: težko besedilo. Razumeti je mogoče tudi: »tako da z duhovnimi izrazi izražamo duhovne stvarnosti; »tako da prikazujemo skladje duhovnih stvari za duhovne (ljudi); »tako da so duhovne stvari v sorazmerju z duhovnimi (ljudmi); »tako da duhovne stvarnosti podrejamo sodbi navdihnjenih ljudi«. 14 Posvetni človek tj. zgolj naravni, neduhovni, čutni. 15 vse razl.: »vsakega«. – njega ne presoja nihče: besedilo je deloma polemično: »nihče«, namreč »ki ni sam duhoven«, kar je primer »mesenih« Korinčanov

1 Kor 1,8+
Mt 3,11-12vzp.
1 Pt 1,7
3

3 1 mesenim: glede para duh – meso prim. Rim 1,9+; 7,5+. 3 prepir dodatek: »in razprtije«. 4 ne ravnate po človeško db. niste ljudje. 9 Božja sodelavca: Božji in človeški delež pri tem skupnem delu sta jasno določena v vrsticah 6-7 (prim. 1 Tes 3,2; Mr 16,20; 3 Jn 8). 13 v ognju: to je značilni preroški simbol ognja, ki odstranjuje žlindro in čisti dragocene kovine (Iz 1,25; Jer 6,29-30; Mal 3,2-3).

je delo vsakega, bo preizkusil ogenj. ¹⁴Če bo delo koga, ki je zidal na temelju, ostalo, bo prejel plačilo; ¹⁵če bo delo koga zgorelo, bo utrpel škodo, sam bo sicer rešen, vendar tako, kakor skozi ogenj.

¹⁶Ali ne veste, da ste Božji tempelj in da Božji Duh prebiva v vas? ¹⁷Če kdo Božji tempelj uničuje, bo Bog uničil njega: Božji tempelj je namreč svet, in takšni ste vi.

Sklepi

¹⁸Nihče naj se ne vara: če kdo misli, da je med vami moder v tem veku, naj postane nespameten, da bo postal moder. ¹⁹Kajti modrost tega sveta je nespamet pri Bogu. Pisano je namreč: *Ujame modre v njihovi zvičajnosti*; ²⁰in spet: *Gospod pozna razmišljanja modrih, da so prazna*. ²¹Zato naj se nihče ne ponaša z ljudmi; vse je namreč vaše: ²²ali Pavel ali Apolo ali Kefa ali svet ali življenje ali smrt ali sedanje ali prihodnje; vse je vaše, ²³vi pa Kristusovi, Kristus pa Božji.

4 ¹Zato nas imejte za Kristusove pomočnike in za oskrbnike Božjih skrivnosti. ²Seveda se pri oskrbnikih zahteva, da se vsak izkaže zanesljivega. ³Meni pa je prav malo mar, če mi sodite vi ali človeško sodišče, pa tudi sam se ne sodim. ⁴Ničesar sicer nimam na vesti, vendar zato še nisem opravičen: Gospod je tisti, ki me sodi. ⁵Zato ničesar ne sodite pred časom, dokler ne pride Gospod, ki bo tudi osvetlil, kar je skrito v temi, in razkril namene src: takrat bo vsak prejel priznanje od Boga.

⁶To pa sem, bratje, obrnil nase in na Apola zaradi vas, da bi se na nama naučili: ne prek tega, kar je pisano; da se kdo v prid enega ne bi napihoval proti drugemu. ⁷Kdo namreč razsoja o tebi? Kaj pa imaš, česar nisi prejel? In če si prejel, kaj se ponašaš, kakor da nisi prejel? ⁸Že ste nasičeni, že ste obogateli, brez nas ste zakraljevali. O

15 *kakor skozi ogenj* tj. kakor tudeš požaru, s tem da se prebije skozi plamene in se za las rešiš. **16** *tempelj*: krščansko občestvo, Kristusovo telo (12,12+), je pravi tempelj nove zaveze. Duh, ki prebiva v njem, uresničuje to, kar je predpodbiljal tempelj, kraj, na katerem je prebivalo Božje veličastvo (1 Kr 8,10-13; prim. Jn 2,21+; Raz 21,22; 1 Kor 6,19; 2 Kor 6,16). Podobno misel najdemo tudi v kumranskih spisih. **17** *bo Bog uničil njega*: Pavel torej razlikuje tri kategorije oznanjevalcev: tisti, ki gradijo trdno (v. 14); tisti, ki zidajo z materiali, ki ne prestanejo preizkušnje (v. 15); in tisti, ki namesto da bi gradili, podirajo (v. 17). Ti so bogoskrunci in bodo kaznovani kot taki. **21-23** Te vrstice namenoma ponavljajo izraze iz 1,12: »Vsak med vami govori: »Jaz sem Pavlov, Jaz pa Apolov, Jaz pa Kofov.« Prav nasprotno, jih zavrača Pavel. Vi ne pripadate tem ljudem; oni pripadajo vam, oni so vaši služabniki. In so vam na uslugo, kakor vse stvarstvo, da bi bili vi Kristusovi, ki sam pripada Bogu Očetu.

4
1 *Božjih skrivnosti*: skriti Božji načrti, ki jih je

Duh razodel. Ta izraz (v množini) je pogost v kumranskih spisih. **3** *sodišče* db. *dan*: Pavel ironizira. Misli na Gospodov dan (1,8+), ki naj bi ga ljudje neupravičeno posnemali, s tem da izrekajo sodbo, ki gre Bogu samemu ob poslednji sodbi. **4** *nimam na vesti*: beseda *synesis*, vest (prim. 1 Sam 25,31; Mdr 17,10+), dobi pri Pavlu pravo krščansko vrednost. Naj bodo zunanje norme kakršne koli, človekovo ravnanje izhaja le iz njegove lastne sodbe (Apd 23,1; 24,16; Rim 2,14-15; 9,1; 13,5; 2 Kor 1,12), a ta sodba je podvržena Božji (tukaj; 8,7-12; 10,25-29; 2 Kor 4,2; prim. 1 Pt 2,19). Vest je mirna in čista, če jo navdihujeta vera in ljubezen (1 Tim 1,5,19 itd.; 1 Pt 3,16,21) in jo očiščuje Kristusova kri (Heb 9,14; 10,22). **6** *Ne prek tega, kar je pisano; da se ... ne težko besedilo*. BJ prevaja: »da se ne (*ne* je napisan nad besedilom)« in razlaga: stavek v oklepaju je dodal pretankovesten prepisovalec, ki javlja, da je bila nikalnica na njegovem primerku dodana. **8** *brez nas ste zakraljevali* tj. brez nas ste se že nastanili v Božjem kraljestvu in do sitega uživate vsa njegova bogastva.

16-17

1 Kor 6,19

Rim 8,9

2 Kor 6,16

Ef 2,20-22

18

1 Kor 1,17-25;

2,6;

4,10

19

Job 5,13

20

Ps 94,11

23

1 Kor 11,3

4

1

Lk 12,42-44

4

2 Kor 5,10-11

5

Mt 7,1

Lk 12,2-3

Rim 2,16,29

7

Jn 3,27

8

Oz 12,9

Raz 3,17

9 da bi res zakraljevali, da bi lahko tudi mi z vami kraljevali. ⁹Menim namreč, da je Bog nam apostolom odkazal zadnje mesto, kot obsojenim na smrt, saj smo postavljeni na oder, da nas gledajo svet in angeli in ljudje: ¹⁰mi nespametni zaradi Kristusa, vi pa razumni v Kristusu; mi slabotni, vi pa krepki; vi slavni, mi pa brez časti. ¹¹Prav do te ure smo lačni in žejni in razgaljeni in pretepeni in razseljeni ¹²in mučimo se, ko delamo z lastnimi rokami; ko nas sramotijo, blagoslavljamo, ko nas preganjajo, vztrajamo, ¹³ko nas preklinjajo, prosimo: ¹⁵kakor smeti sveta smo postali, izvržek vseh – do zdaj.

Svarila

¹⁶Ne pišem vam tega, da bi vas sramotil, ampak da vas kot svoje ljube otroke svarim. ¹⁵Čeprav bi imeli na tisoče vzgojiteljev v Kristusu, pa nimate mnogo očetov: v Kristusu Jezusu sem vas namreč po evangeliju jaz rodil. ¹⁶Prosim vas torej: postanite moji posnemovalci. ¹⁷Zato sem vam poslal Timoteja, ki je moj ljubi in zvesti otrok v Gospodu; on vas bo spomnil na moja pota, ki so v Kristusu Jezusu, kakor učim povsod v vsaki Cerkvi.

¹⁸Kakor da me ne bo k vam, so nekateri postali prevzetni: ¹⁹pa bom prav kmalu prišel k vam, če bo Gospod hotel; in ne bom presojal besed prevzetnežev, ampak moč: ²⁰ni namreč v besedi Božje kraljestvo, ampak v moči. ²¹Kaj hočete? Naj pridem k vam s palico ali z ljubeznijo in z duhom krotkosti?

2. PRIMER NEZAKONITE ZVEZE

5 ¹Sploh se sliši, da je med vami nečistost, in to taka nečistost, ki je niti med pagani ni, takó da ima kdo očetovo ženo.

⁹ *smo postavljeni na oder, da nas gledajo svet in angeli ... db. smo postali gledališče svetu ...*: kakor obsojenci na smrt, ki so izročeni zverem pred množico gledalcev. **10** *mi pa brez časti*: v sklepu tega odlomka (v. 6-10) Pavel v ironičnem tonu ponovi svoje teme iz poglavij 1-2: vi ste ali si domišljate, da ste razumni, močni, čaščeni; a tako ni v Božjih očeh, ampak v očeh sveta, tega sveta, ki nas ima za norce, slabotne in zaničevane in nas zato preganja (v. 11-13); resničnost v Božjih očeh je prav nasprotna. **13** *smeti sveta ... izvržek vseh*: ti dve besedi označujeta tudi nesrečneže, ki so jih uporabljali kot pravne žrtev ob splošnih nesrečah. Pavel pogosto omenja napore in preganjanja, s katerimi se srečuje v svojem apostolatu, in način, kako mu Bog daje, da jih premaguje (2 Kor 4,7-12; 6,4-10; 11,23-33; 1 Tes 3,4; 2 Tim 3,10-11). Po njegovem apostolova slabost dokazuje moč tistega, ki ga pošilja (2 Kor 12,9-10; Flp 4,13), ker veličine opravljenega dela ni mogoče pripisati samo delovanju odposlanca (2 Kor 4,7+). **15** *vzgojitelj*: vzgojitelj, gr. *paidagogós*, je bil suženj, čigar naloga je bila voditi k njegovim učiteljem otroka, nato mladeniča, ga nadzorovati,

kaznovati njegove zablode. Odtenek je tu slabšalen (prim. Gal 3,24). – *jaz rodil*: to duhovno očetovstvo se ujema s tem, kar Pavel pravi v 3,6: »jaz sem posadil«: jaz sem vsejal v vas novo življenje Duha, ki vas upodablja po Kristusu (prim. v. 17; Gal 4,19; Flm 10). Drugod Pavel primerja svojo ljubezen do svojih kristjanov z ljubeznijo očeta ali matere (1 Tes 2,7,11; prim. 2 Kor 12,15+). **16** Pavel prosi Korinčane, naj ga posnemajo, ker on posnema Kristusa (11,1). Tako bodo tudi oni posnemali Kristusa (prim. 1 Tes 1,6; Flp 2,5). Misel se nanaša na nravni red in pomeni isto kot v evangelijih hoditi za Kristusom. **17** *pot* tj. pravila ravnanja (prim. Ps 119,1; Jn 14,6+; Apd 9,2+). **19** *moč*: gre za učinke moči ali delovanja Duha (prim. 2,4; 1 Tes 1,5), predvsem pa za spreobrnjenje in življenje po Duhu.

5 **1** *nečistost*: gr. beseda *porneia* je splošen pojem, ki označuje vse vrste nerada na spolnem področju. – *očetovo ženo* tj. živi s svojo mačeho. Takšno zvezo, ki sta jo prepovedovala SZ (3 Mz 18,8) in rimsko pravo, je dopuščala večina rabinov pri

²In vi ste se prevzeli in se niste raje razžalostili, da bi iz svoje srede odstranili tistega, ki je tako dejanje storil? ³Sam sem namreč, odsoten s telesom, navzoč pa z duhom, že presodil, da bom kot navzoč tistega, ki je to tako storil – ⁴ko bomo v imenu Gospoda Jezusa vi in moj duh zbrani z močjo našega Gospoda Jezusa –, ⁵izročil Satanu v pogubo mesa, da bi bil duh rešen na Gospodov dan.

⁶Ni lepo, da se s tem še ponašate. Mar ne veste, da malo kvasa vse testo prekvasi? ⁷Očistite se starega kvasa, da boste novo testo, ker ste nekvašeni: kajti naše velikonočno jagnje Kristus je bil žrtvovan. ⁸Zato praznujmo ne v starem kvasu ne v kvasu hudobije in zla, ampak v nekvašenem kruhu čistosti in resnice.

⁹Napisal sem vam v pismu, da se nikar ne družite z nečistniki; ¹⁰seveda ne z nečistniki tega sveta ali lakomniki ali roparji ali malikovalci, saj bi sicer morali oditi iz tega sveta. ¹¹Napisal sem vam marveč, da se nikar ne družite s takim, ki se imenuje brat, pa je nečistnik ali lakomnik ali malikovalec ali obrekljivec ali pijanec ali ropar; s takim niti ne jejte skupaj. ¹²Kaj bi namreč sodil tiste, ki so zunaj? Mar vi ne sodite tistih, ki so znotraj? ¹³Tiste, ki so zunaj, bo sodil Bog.

Izločite zlobneža iz svoje srede!

3. PRIZIV NA POGANSKA SODIŠČA

6 ¹Kako si upa kdo izmed vas, ki ima tožbo proti drugemu, biti sojen pred krivičnimi in ne pred svetimi. ²Ali mar ne veste, da bodo

spreobrnjenih poganih, kar morda razlaga popustljivost korinškega občestva, ki ni bilo podrejeno rimskemu civilnemu pravu. Jeruzalemski koncil je kristjanom iz poganstva prepovedal takšne zveze (Apd 15,20+). **4** *vi in moj duh*: Pavel poudarja svojo duhovno navzočnost, da bi imel glas pri posvetovanju občestva, ki je samo odgovorno za kakovost krščanskega življenja. – *Jezusa*: nekateri rokopisi dodajajo *Kristusa*. **5** *izročil Satanu ...*: tukaj pogosto govorijo o »izobčenju«, vendar te besede ni v Svetem pismu (ne ustreza natančno izrazu »zakletev/prekletstvo« (Joz 6,17+; 1 Kor 16,22+). Kazni izključitve so bile v rabi v SZ, v judovstvu in v Kumranu. V NZ najdemo več primerov, v katerih so nagibi in načini izvrševanja kazni drugačni. Včasih so krivca za nekaj časa izločili iz občestva (1 Kor 5,2,9-13; 2 Tes 3,6-14; Tit 3,10; prim. 1 Jn 5,16-17; 2 Jn 10); včasih so ga »izročili« (tukaj; 1 Tim 1,20) Satanu, tako da je bil brez podpore Cerkve svetih in odtej izpostavljen mōči, ki jo Bog pušča svojemu nasprotniku (2 Tes 2,4; prim. Job 1,6+); a tudi v teh skrajnih primerih obstaja upanje na kesanje in končno odrešenje (tukaj; 2 Tes 3,15 itd.). Takšna disciplina predpostavlja neko oblast občestva nad njegovimi člani (prim. Mt 18,15-18+). – *na Gospodov dan* razl.: »na dan Gospoda Jezusa«. **7** *starega kvasu ... nekvašeni*: kvas je tukaj simbol pokvarjenosti kakor v Gal 5,9; Mt 16,6vzp.

in v nasprotju z Mt 13,33vzp.; nekvašeni kruh (opresnik) je simbol čistosti (v 8). Tukaj imamo značilen primer pavlinske morale: postanite, kar ste. »Ste čisti, očistite se.« V svojem življenju uresničite, kar je Kristus uresničil v vas, ko ste postali kristjani (prim. Rim 6,11-12; Kol 3,3-5). **8** Za pasho so po judovskem obredu odstranili iz hiše kvašeni kruh (2 Mz 12,15), darovali so pashalno/velikonočno jagnje (2 Mz 12,6) in jedli nekvašeni kruh (2 Mz 12,18-20). V tem so simbolne priprave na krščansko skrivnost. S svojo daritvijo je Kristus, pravo pashalno/velikonočno jagnje, uničil stari kvas greha in omogočil sveto in čisto življenje, ki ga simbolizira nekvašeni kruh. Možno je, da je to primerjavo Pavlu navdihnil letni čas, v katerem je pisal (1 Kor 16,8). **9** *v pismu* tj. v »predkanoničnem« pismu, gl. Uvod. **11** *brat* tj. član krščanskega občestva (Apd 1,15+). **12** *tiste, ki so zunaj* tj. tiste, ki ne pripadajo občestvu (prim. Mr 4,11; Kol 4,5; 1 Tes 4,12; 1 Tim 3,7). Izraz izvira iz judovstva (prim. Sir, predgovor, v. 5).

6 **1-18** V vsem tem odlomku Pavel očita Korinčanom, da se glede svojih razprtij zatekajo k poganom, namesto da bi jih mirno uredili med seboj in tako dokazali moč milosti. **1** *pred krivičnimi* tj. pred nekrščanskimi oblastniki. **2** *sveti sodili svet*: s Kristusom, vrhovnim sodnikom sveta.

2
3 Mz 18,29
5 Mz 13,6;
27,20
3
Mt 18,20
Kol 2,5
5
1 Kor 1,8+
1 Tim 1,20
6
Gal 5,9
7
Jn 1,29
8
2 Mz
12,19,21;
13,7
1 Pt 1,19
Raz 5,6
9
2 Kor 6,17
2 Tes 3,14
10
Jn 17,15
1 Jn 5,19
11
Rim 1,29+
13
5 Mz 13,6;
17,7

6
1
Apd 9,13+
2
Dan 7,22,26
Mt 19,28
Raz 20,4

- 3 sveti sodili svet? In če bo v vas sojen svet: ali ste nevredni malenkostnih pravnih? ³Ali ne veste, da bomo sodili angelom, kaj šele temu, kar je vsakdanje? ⁴Če imate torej pravde o tem, kar je vsakdanje, ali si za sodnike postavljate take, ki v Cerkvi nimajo ugleda? ⁵Vam v sramoto govorim. Ali torej ni med vami nobenega modrega, ki bi mogel razsoditi glede svojega brata, ⁶ampak se brat z bratom pravda, in sicer pred neverniki? ⁷Sploh je za vas že to izguba, da imate sodbe med seboj. Zakaj raje ne prenašate krivic? Zakaj si raje ne pustite jemati? ⁸Toda vi sami delate krivico in jemljete – in sicer bratom.
- ⁹Ali ne veste, da krivični ne bodo podedovali Božjega kraljestva? ¹¹Ne pustite se zavajati! Niti nečistniki niti malikovalci niti prešuštniki niti mehkužneži niti hotniki moških ¹⁰niti tatovi niti lakomniki ne pijanci ne obrekljivci ne roparji ne bodo podedovali Božjega kraljestva. ¹¹In to ste bili nekateri; toda umili ste se, posvečeni ste bili, opravičeni ste bili v imenu Gospoda Jezusa Kristusa in v Duhu našega Boga.
- ¹²
- 13**
- 1 Kor 10,31
Kol 2,22
1 Tes 4,3-5
- 14**
- 1 Kor 12,12+;
15,12sl.
Rim 1,4+;
8,11
- 15**
- 1 Kor 12,12+
Rim 6,12-13
- 16**
- 1 Mz 2,24
Mt 19,5
- 17**
- Rim 8,9-10

4. NEČISTOVANJE

¹²»Vse mi je dovoljeno«, toda vse ne koristi. »Vse mi je dovoljeno«, toda jaz ne bom pod oblastjo nobene reči. ¹³»Jedi so za trebuh in trebuh za jedi; Bog pa bo tako tega kakor one napravil nepotrebne.« Telo pa ni za nečistost, ampak za Gospoda; in Gospod za telo: ¹⁴Bog pa je obudil tako Gospoda, kakor bo obudil tudi nas s svojo močjo.

¹⁵Mar ne veste, da so vaša telesa Kristusovi udje? Ali naj torej vzajem Kristusove ude in jih naredim za ude nečistnice? Naj se to ne zgodi! ¹⁶Mar ne veste, da je tisti, ki se družijo z nečistnico, z njo eno telo? *Bosta* namreč, pravi, *dva eno meso*. ¹⁷Tisti pa, ki se družijo z Gospodom, je z njim en duh.

¹⁸Bežite pred nečistostjo! Vsak greh, ki ga človek stori, je zunaj telesa; tisti pa, ki nečistuje, greši proti lastnemu telesu.

4 Če so »duhovni« v Korintu gledali zviška na »posvetne/čutne« v občestvu (2,14-15), so gotovo zaničevali vse tiste, ki niso bili člani Cerkve. Trditev, ki jo je Pavel zapisal v svojem zanosu, moramo razumeti v luči Rim 13,1-7, kjer izrecno pravi, da morajo kristjani sodišča spoštovati. 5 Pavel ironično okraza Korinčane, ki so se imeli za zelo modre. 10 ne bodo podedovali Božjega kraljestva: prim. 15,50; Gal 5,21; Ef 5,5; Raz 21,8; 22,15. 11 v imenu Gospoda ... Boga: v tej misli je izražena trinitaričnost (prim. 2 Kor 13,13+). 12 »Vse mi je dovoljeno«, toda vse ne koristi: ta stavek povzema vso pavlinsko moralno: ne gre več za to, da človek vé, kaj je dovoljeno in kaj prepovedano, temveč za to, da določi, kaj pospešuje ali škoduje rasti novega človeka, prerojenega v Kristusu (prim. Rim 6,15+). 13 Jedi so ... nepotrebne: tako govorijo Korinčani. – Telo pa ni za nečistost: Pavel se spopada z mnenjem, po katerem

ni nobene razlike med potrebami po hrani in spolnim življenjem. Odgovarja: prve so povezane s sedanjim svetom in bodo z njim izginile (v. 13); zakonska združitev kristjanov (prim. 10,31) pa zadeva in krepi tudi pripadnost Kristusu in mora biti taka, ki pristoji Kristusovemu udu (v. 15-17; prim. Ef 5,21-33+). 14 obudil: vstajenje dokazuje pomembnost telesa, ki s smrtjo ni izničeno. 17 en duh: pričakovali bi: eno telo. Pavel se hoče izogniti temu, da bi fizični realizem združenja s Kristusom (v. 15) razumeli preveč materialistično. 18 Vsak greh ... zunaj telesa: za tiste, ki v Korintu niso pripisovali telesu nobene trajne vrednosti (6,13a), nobeno telesno dejanje ni imelo moralne posledice. Greh je bil mogoč le na ravni duhovne motivacije in namena. – greši proti lastnemu telesu: spolni smoter telesa je to, da omogoča, da dve bitji postaneta eno samo telo (6,16b).

¹⁹Ali mar ne veste, da je vaše telo tempelj Svetega Duha, ki je v vas, in da ga imate od Boga in da niste sami svoji? ²⁰Odkupljeni ste bili namreč za visoko ceno: proslavite torej Boga v svojem telesu.

19
1 Kor 3,16-17;
3,23
Rim 5,5+
1 Tes 4,4-8
20
1 Kor 7,23
Rim 3,24+;
6,15+
Flp 1,20

II. REŠITEV RAZLIČNIH PROBLEMOV

1. ZAKON IN DEVIŠTVO

7 Glede tega, kar ste napisali: Dobro je za človeka, da se ženske ne dotika. ²Zaradi nečistosti pa naj ima vsak svojo ženo in vsaka naj ima lastnega moža. ³Ženi naj mož izpolni dolžnost, enako pa tudi žena možu. ⁴Žena nad lastnim telesom nima oblasti, ampak mož; enako pa tudi mož nad lastnim telesom nima oblasti, ampak žena. ⁵Ne odtegujta se drug drugemu, razen morda v soglasju za nekaj časa, da bi se posvetila molitvi; in spet bodita skupaj, da vaju ne bi skušal Satan zaradi vajine nezdržnosti. ⁶To pa pravim iz prizanesljivosti, ne po naročilu. ⁷Želim pa, da bi bili vsi ljudje kakor jaz sam; toda vsak ima svoj milostni dar od Boga, eden tako, drugi tako.

⁸Pravim pa neporočenim in vdovam, da je zanje dobro, če ostanejo kakor jaz. ⁹Če pa se ne obvladujejo, naj se poročijo: boljše je namreč poročiti se kakor plamteti.

¹⁰Tistim pa, ki so poročeni, naročam – ne jaz, ampak Gospod –, naj se žena od moža ne loči; ¹¹če pa se že loči, naj ostane neporočena ali naj se z možem spravi; tudi mož naj žene ne odpušča.

¹²Drugim pa pravim jaz, ne Gospod: Če ima kak brat neverno ženo in je ta voljna bivati z njim, naj je ne odpušča; ¹³in če ima katera žena nevernega moža in je ta voljan bivati z njo, naj moža ne odpušča. ¹⁴Neverni mož je namreč posvečen po ženi in neverna žena je posvečena po bratu; kajti sicer bi bili vaši otroci nečisti, zdaj pa

7
1-40
Ef 5,22-33+
3
2 Mz 21,10
4
Ef 5,22-33+
5
2 Mz 19,15
1 Tes 3,5
6
2 Kor 8,8
7
Mt 19,12
9
1 Tim 5,11-14+
10
Mal 2,16
Mt 5,32vzp.;
19,9
Mr 10,11-12

19 vaše telo tempelj: prim. 3,16+; Jn 2,21+; Raz 21,22+. **20** visoko dodano. – v svojem telesu ali s svojim telesom.

7 V tem poglavju Pavel ne obravnava zakona in devišta na splošno, temveč odgovarja – nedvomno točko za točko – na vprašanja, ki mu jih postavljajo. Po vrsti obravnava: poročene osebe (krščanska zakonca, v. 1-11; zakon med kristjanom in poganom, v. 12-16) in neporočene osebe (device, v. 25-35; zaročence, v. 36-38, vdove, v. 39-40). Splošno načelo reševanja postavljenih vprašanj je razvito v vrsticah 17.20.24: Vsakdo naj ostane v stanu, v katerem je bil, ko je bil poklican. Vendar ta načrt ni tog: devišstvo je pogosto omenjeno v zvezi z zakonom in obrnjeno. Pavel tako nakuže medsebojno dopolnjevanje teh dveh stanov, ki ju ni mogoče razumeti enega brez drugega. **1** Dobro je ... ne dotika: Pavel navaja stavek iz pisma Korinčanov. Čeprav se s tem načelom strinja (v. 7), zavrača vsako doktrinarno izpelja-

vo. **2** vsak svojo ženo ... moža: bolj vabilo zakoncem, naj živijo svoj zakon, kakor nasvet tistim, ki niso prejeli poklica celibata. **4** mož ... žena: vsaka sebična raba zakona je izključena, zahteva se darovanje samega sebe. V Ef 5,25 je zakoncem predlagan Kristusov zgled v njegovi daritvi. **6** prizanesljivosti: apostol misli na trenutke zdržnosti v zakonu. **7** eden tako, drugi tako: za Pavla se deviškost ne razlikuje od poročnosti v tem, da je poseben Božji dar; kajti obe sta Božja darova. **8** neporočenim: Pavel uvršča v to kategorijo vse tiste, ki so brez sozakonca, tudi ločence (prim. v. 11, kjer imamo isti izraz). **10** žena ... ne loči: Pavel uporablja Gospodovo navodilo in zavrača ponovno poroko v posebnem primeru, ko razlogi za razporoko niso bili veljavni. **14** bratu tj. svojem vernem možu. – svet: svetost se je za Pavla razodevala v ravnanju. Neverni zakonec je ravnal kot kristjan, glede na 1 Mz 2,24 in Mt 19,9. Nekrščeni otroci so posnemali vedenje svojih krščanskih staršev.

15 so sveti. ¹⁵Če pa se neverni ločuje, naj se loči: brat ali sestra v takih primerih nista suženjsko vezana; Bog vas je namreč poklical, da bi bili v miru. ¹⁶Kaj pa veš, žena, če boš rešila moža? Ali kaj veš, mož, če boš rešil ženo?

¹⁶ 1 Pt 3,1sl. ¹⁷17Sicer pa: kakor je vsakemu odmeril Gospod, kakor je vsakega poklical Bog, tako naj živi. In tako odrejam po vseh Cerkvah. ¹⁸Kdor je bil poklican kot obrezan, naj tega ne taji; kdor je poklican v neobrezanosti, naj se ne da obrezati. ¹⁹Obreza ni nič in neobrezanost ni nič, ampak spolnjevanje Božjih zapovedi. ²⁰Vsak naj ostane v tisti poklicanosti, v kateri je bil poklican. ²¹Si bil poklican kot suženj? Nič ne maraj; a čeprav moreš postati svoboden, raje izkoristi svoj položaj. ²²Suženj namreč, ki je poklican v Gospodu, je Gospodov osvobojenec; prav tako je tisti, ki je poklican svoboden, Kristusov suženj. ²³Za visoko ceno ste bili kupljeni: ne postanite sužnji ljudi. ²⁴Vsak naj ostane pred Bogom v tem, bratje, v čemer je bil poklican.

²⁵ 25 Glede deviških nimam Gospodovega naročila, dajem pa nasvet kot tisti, ki sem po Gospodovem usmiljenju vreden zaupanja. ²⁶Menim torej, da je to dobro zaradi sedanje stiske; za človeka je dobro, da je tako. ²⁷Si vezan na ženo? Ne išči ločitve! Nisi vezan na ženo? Ne išči žene! ²⁸Pa tudi če se oženiš, ne grešiš; in če se devica omoži, ne greši; toda taki bodo imeli stisko v mesu, jaz pa bi vam rad prizanesel. ²⁹To pa pravim, bratje: Čas je kratek. Odslej naj bodo tudi tisti, ki imajo žene, kakor da jih ne bi imeli; ³⁰in tisti, ki jočejo, kakor da ne bi jokali; in tisti, ki se veselijo, kakor da se ne bi veselili; in tisti, ki kupujejo, kakor da ne bi imeli lastnine; ³¹in tisti, ki svet uporabljajo, kakor da ga ne bi uporabljali: podoba tega sveta namreč mineva. ³²Želim pa, da bi bili vi brez skrbi. Neporočeni skrbi za to, kar je Gospodovo, kako bi ugodil Gospodu; ³³tisti pa, ki je poročen, skrbi za to, kar je posvetno, kako bi ugodil ženi, ³⁴in je razdeljen. Tudi neporočena ženska in devica skrbi za to, kar je Gospodovo, da bi bila sveta tako po telesu kakor po duhu; tista pa, ki je poročena, skrbi za to, kar je posvetno, kako bi ugodila možu. ³⁵To pa govorim v korist vas samih, ne zato, da bi vam nastavljal zanko, ampak za vaš ugled in nemoteno predanost Gospodu.

15 Če pa se neverni ločuje: Pavel tukaj dovoljuje razporoko v polnem pomenu besede, s pravico do ponovne poroke. – *vas razl.*: »nas«. **20 poklicanosti** tj. stanu. **21 a čeprav ... položaj**: mogoč je tudi prevod: »Če pa bi se mogel osvoboditi, izkoristi priložnost«, vendar ga sobesedilo odsvetuje. **23 ne postanite sužnji ljudi**: sužnji duhovno: njihovega načina gledanja in njihovih navad. **25 deviških**: obeh spolov. **26 zaradi sedanje stiske**: tiste, ki spremlja vmesni čas med Kristusovim prihodom in njegovo vrnitvijo (prim. 2 Kor 6,2+). **28 stisko v mesu**: ne preizkušnje, ki izhajajo iz poželjivosti (7,2,9), ampak nadloge zakonskega življenja. **29 čas je kratek**: strokovni izraz iz

plovbe: *db. čas je zvil svoja jadra*. Kakršnen koli že je čas med sedanjim trenutkom in paruzijo, svoj pomen izgublja vpričo dejstva, da je v vstalem Kristusu prihodnji svet že navzoč. **29-31 Odslej naj bodo ... kakor da ga ne bi uporabljali**: govorniški slog, v katerem iskanje splošnega izraza prevladuje nad natančnostjo vsakega izraza. Pavel ne priporoča brezbriznosti glede zemeljskih stvarnosti. Preprečiti hoče, da bi ljudje v njih obtičali in pozabili na njihovo relativnost v primerjavi s Kristusom in njegovim kraljestvom, ki prihaja. **34 Razl.**: »In obstaja razlika med poročeno ženo in devico. Samska skrbi za to, kar je Gospodovo ...«

³⁶Če pa kdo meni, da bi se zaradi močnih strasti védel nesposobno do svojega dekleta in da mora priti do tega, naj stori, kar hoče; ne greši: naj se poroči. ³⁷Kdor pa stoji v svojem srcu trden in ga nič ne priganja ter obvlada svojo voljo in je v svojem srcu sklenil, da bo varoval svoje dekle, bo storil prav. ³⁸Zato tisti, ki poroči svoje dekle, stori prav, in tisti, ki je ne poroči, bo storil še boljše.

³⁹Žena je vezana, dokler njen mož živi. Če pa mož premine, je prosta: s komer hoče, naj se poroči, da se le v Gospodu. ⁴⁰Še bolj pa ji blagor, če tako ostane, po mojem mnenju; mislim pa, da imam tudi jaz Božjega Duha.

2. MALIKOM ŽRTVOVANO MESO

Načelni vidik

8 ¹Glede tega, kar je žrtvovano malikom: vemo, da imamo vsi spoznanje. Spoznanje napihuje, ljubezen pa gradi. ²Če kdo misli, da je kaj spoznal, še ni spoznal, kakor je treba spoznati; ³če pa kdo ljubi Boga, tega Bog pozna. ⁴Glede malikom žrtvovanih jedi torej vemo, da ni nobenega malika na svetu in nobenega boga, razen Edinega. ⁵Kajti tudi če so tako imenovani bogovi ali na nebu ali na zemlji – kakor je res veliko bogov in veliko gospodov –

⁶je vendar za nas en Bog, Oče,
iz katerega je vse in mi zanj,
in en Gospod, Jezus Kristus,
po katerem je vse in mi po njem.

Vidik ljubezni

⁷Toda v vseh ni spoznanja: nekateri namreč, navajeni še vedno na malika, jedo kot malikom žrtvovano, in tako je njihova vest, ki je slabotna, omadeževana. ⁸Jed pa nas ne bo približala Bogu: niti če ne jemo, nismo prikrajšani, niti če jemo, nismo v obilju. ⁹Glejte pa, da morda ta vaša pravica ne postane spotika slabotnim. ¹⁰Če namreč kdo opazi tebe, ki imaš spoznanje, kako sediš v malikovalnici: ali ne

36 dekleta tj. zaročenke: potem ko je Pavel govoril o zakonih in samskih in preden bo imel pred očmi primer vdov, obravnava tiste, ki so bili v trenutku svojega spreobrnjenja zaročeni, torej v stanu, za katerega očitno ne more veljati trikrat ponovljeno načelo (v. 17,20,24): »Vsak naj ostane v tistem stanu, v katerem je bil poklican.« Pavlova rešitev je skladna s tistim, kar je rečeno v vrsticah 8-9. **39 premine** db. *zaspi*. – *da se le v Gospodu*: vzeti mora krščanskega moža.

8

8,1–11,1 Tu gre za meso živali, darovanih malikom, katerega ostanke, ki jih niso uporabljali pri svetih obredih, so prodajali na trgu (10,25)

ali uživali v poganskih templjih (8,10). Korinčani so bili glede tega razdeljeni: ali se sme jesti, ne da bi se pajdašili z malikovalstvom? Pavel navaja argumente močnih (v. 1.4.8) in odgovarja kakor v Rim 14–15: kristjan je svoboden, vendar ljubezen zahteva od njega, da spoštuje mnenje tankovestnih in gleda, da jih ne pohujšuje. Pavel ne uporabi jeruzalemskega odloka (Apd 15,20,29): zdi se celo, da ga ne pozna (Apd 15,1+). **3 tega Bog pozna**: v svetopisemskem pomenu tj. ga ljubi (prim. Oz 2,22+). **5 veliko bogov in veliko gospodov**: Pavel samo ugotavlja dejstvo. »Bogovi« so namišljena bitja z Olimpa in zvezdna telesa, »gospodje« pa so pobožanstveni ljudje. **6 en Bog ... mi po njem**: krstni vzklík.

39

Rim 7,2

40

1 Kor 2,16

2 Kor 10,7

8

1

Rim 15,2

2

Gal 6,2

3

1 Kor 13,12

Gal 4,9

4

5 Mz 6,4+

5

Ps 136,2-3

6

1 Kor 12,5-6

2 Mz 20,2-3+

Jn 1,3

Rim 11,36

Ef 4,5-6

Kol 1,16-17

1 Tim 2,5

Heb 1,2

7-13

Rim 14,1-23;

15,1-2.7

1 Tes 5,14

8

Rim 14,17

Kol 2,21sl.

Heb 13,9

9

Rim 6,15+;

14,15

12 bo njegova vest, ker je slaboten, tako oblikovana, da bo jedel, kar je žrtvovano malikom? ¹¹Tako se ob tvojem spoznanju pogublja tisti, ki je slaboten, brat, zaradi katerega je Kristus umrl. ¹²In tako, ko grešite proti bratom in zadajate rane njihovi slabotni vesti, grešite proti Kristusu. ¹³Zato pa: če jed mojemu bratu povzroča spotiko, naj ne jem mesa na veke, da ne bom svojemu bratu povzročil spotike.

9

1

1 Kor 15,8
Apd 9,17+
Rim 1,1+;
6,15+

Pavlov zgled

9 ¹Mar nisem svoboden? Mar nisem apostol? Mar res nisem videl Jezusa, našega Gospoda? Mar niste vi moje delo v Gospodu? ²Če drugim nisem apostol, sem pa vendar vam: pečat mojega apostolstva ste namreč vi v Gospodu. ³Moj zagovor tistim, ki me obtožujejo, je ta: ⁴Ali res nimamo pravice jesti in piti? ⁵Ali res nimamo pravice jemati s seboj verne žene, kakor tudi drugi apostoli in Gospodovi bratje in Kefa? ⁶Ali mar samó jaz in Barnaba nimava pravice, da bi opustila ročno delo? ⁷Kdo je že kdaj služil vojaščino na lastne stroške? Kdo zasaja vinograd in ne uživa njegovega sadu? Ali kdo pase čredo in ne uživa mleka od črede?

9

5 Mz 25,4
Lk 12,6.24

10

1 Kor 10,6+
Rim 15,27

11

Flp 4,14.17
Flm 19

12

1 Kor 4,12

13

5 Mz 18,1-3

14

Mt 10,10vzp.

15

2 Kor 11,10

16-17

Apd 4,20;

9,15-16;

22,14-15;

26,16-18

⁸Mar govorim to po človeško? Ali ne pravi tega tudi postava? ⁹V Mojzesovi postavi je namreč pisano: *Ne zavezuj gobca volu, kadar vrši žito*. Mar Boga skrbi za vole? ¹⁰Ali ne pravi predvsem zaradi nas? Kajti zaradi nas je pisano, da *mora tisti, ki orje, orati v upanju, in tisti, ki vrši, v upanju, da ima delež*. ¹¹Če smo vam mi vsejali to, kar je duhovno, je kaj posebnega, če bomo mi pri vas želi to, kar je potrebno za življenje? ¹²Če so drugi deležni te pravice pri vas, ali ne še bolj mi? Toda nismo izrabili te pravice, ampak vse prenašamo, da ne bi postavili kake ovire Kristusovemu evangeliju. ¹³Ali ne veste, da tisti, ki opravljajo sveto službo, jedo to, kar je iz svetišča; in da tisti, ki opravljajo službo pri oltarju, dobijo delež z oltarja? ¹⁴Tako je tudi Gospod odredil, naj tisti, ki oznanjajo evangelij, živijo od evangelija.

¹⁵Jaz pa nič od tega nisem uporabil. A ne pišem tega zato, da bi si to zagotovil: meni je namreč prav, da raje umrem, kakor ... Moje-ga ponosa nihče ne bo izničil. ¹⁶Če namreč oznanjam evangelij, to zame ni ponos. Naloženo mi je namreč kot nujnost: kajti gorje mi, če evangelija ne bi oznanjal. ¹⁷Če namreč to opravljam na lastno pobu-

12 *proti Kristusu*: Kristus je tukaj občestvo kakor v 1 Kor 1,13; 6,15; 12,12.

9

1-27 Glede hrane, darovane malikom, mora ljubezen imeti prednost pred svobodo lastnega mnenja. Pavel bo pokazal, kako se je sam iz ljubezni do vseh odpovedal nekaterim pravicam, ki mu jih je dajalo apostolstvo. 1 Pavel hoče s svojim zgledom osvetliti pravilno ravnanje, ki ga zahteva od *močnih* zaradi *slabotnih*. Zaradi evangelija se je odpovedal svojim pravicam (v.

19). Dokazovanje pa ga zanese drugam, pojasnjevanje postane skok vstran. 4 Na stroške občestev namreč. 5 *verno ženo* db. *žensko sestro*. Misel je treba dopolniti: in zahtevati od vas, da jo vzdržujete. Poročeni apostoli, kot Peter, so verjetno imeli s seboj svojo ženo. 6 *Barnaba*: o njem prim. Apd 4,36-37; 11,25-26; 13-14; 15,36-39. 11 *vam* ali *v vas, med vami*. – *potrebno za življenje* db. *meseno*. 14 Prim. Lk 10,7. Tu je eden od redkih primerov (poleg 7,10-11 in 11,23-25), kjer se Pavel izrecno sklicuje na Jezusov izrek. 15 *kakor*: stavek je nedokončan.

do, mi pripada plačilo; če pa ne na lastno pobudo, mi je bilo zaupano oskrbnišтво. ¹⁸Kaj je torej moje plačilo? Da pri oznanjevanju evangelija brez stroškov predajem evangelij in pri tem ne izrabim svoje pravice pri evangeliju.

¹⁹Čeprav sem namreč od vseh svoboden, sem postal služabnik vseh, da bi jih čim več pridobil. ²⁰Judom sem postal kakor Jud, da bi Jude pridobil; tistim, ki so pod postavo, kakor da sem pod postavo, čeprav sam nisem pod postavo, da bi pridobil tiste, ki so pod postavo. ²¹Tistim, ki so brez postave, kakor da sem brez postave, čeprav nisem brez Božje postave, ampak sem v Kristusovi postavi, da bi pridobil tiste, ki so brez postave. ²²Slabotnim sem postal slaboten, da bi pridobil slabotne. Vsem sem postal vse, da bi jih zagotovo vsaj nekaj rešil. ²³Vse pa delam zaradi evangelija, da bi dobil svoj delež pri njem.

²⁴Mar ne veste, da tisti, ki v tekališču tečejo, sicer vsi tečejo, le eden pa prejme nagrado? Tako tecite, da jo dosežete. ²⁵Vsak pa, ki tekmuje, se v vsem obvladuje: oni seveda, da prejmejo minljiv venec, mi pa neminljivega. ²⁶Jaz torej tako tečem, ne kakor brezciljno; se tako bojujem, ne kakor bi mahal po zraku; ²⁷ampak izčrpavam svoje telo in ga usužnjujem, da morda, ko drugim oznanjam, sam ne bi bil izključen.

Vidik razumnosti in nauki iz preteklosti Izraela

10 ¹Nočem namreč, bratje, da vi ne bi vedeli, kako so bili naši očetje vsi pod oblakom in so šli vsi skozi morje ²in so bili vsi v Mojzesa krščeni v oblaku in v morju ³in so vsi jedli isto duhovno jed ⁴in vsi pili isto duhovno pijačo: pili so namreč iz duhovne skale, ki jih je spremljala, skala pa je bil Kristus. ⁵Toda večina izmed njih ni bila Bogu po volji, pobiti so bili namreč v puščavi.

⁶To pa je za nas postalo zgled, da mi ne bi poželeli hudega, kakor so oni poželeli. ⁷Tudi ne postajajte malikovalci kot nekateri izmed njih, kakor je pisano: *Ljudstvo je sedlo jest in pit in vstali so, da bi se*

18 Nameren paradoks: Ne prejemati plačila je moje plačilo. **21** v *Kristusovi postavi*: v smislu postave ljubezni, ki jo živi Kristus (Gal 6,2). **24-27** Odlomek uporablja športno govornico tistega časa. Pavel vabi močne, naj ga posnemajo v tem, da žrtvujejo svoje pravice iz ljubezni v pričakovanju nebeške nagrade, kakor se atleti odrekajo vsemu, da dosežejo zmago. **27** *izčrpavam svoje telo* db. *bijem svoje telo pod očmi* (strokovni bokarski izraz).

10
1-13 Ta odlomek razlaga besedo *izključen* ali *zavržen* db. *diskvalificiran* s konca prejšnjega odlomka. Nevarnost zavrženja obstaja: primeri, vzeti iz izraelske zgodovine, to dokazujejo. Vzrok iztrebljanja sta bila napuh in domišljavost. »Močni« naj se torej varujejo teh pregreh. **1-4** Pavel omenja oblak in prehod čez Rdeče morje, podobni krsta, mano in vodo iz skale, po-

dobi evharistije, da bi povabil Korinčane k preudarnosti in ponižnosti: Hebrejci v puščavi so bili na neki način deležni istih darov kakor oni; pa vendar po večini niso bili Bogu všeč (v. 5). **4** *pili so namreč iz duhovne skale*: po rabinskem izročilu je skala iz 4 Mz 20,8 spremljala Izraelce v puščavi. Pavel uporablja preteklik, kajti ta skala ne obstaja več. **6** *zgled* db. *kot tipi*, ki po Božjem načrtu vnaprej predstavljajo duhovne stvarnosti mesijanske dobe (»antitipi«, podobe, 1 Pt 3,21, toda prim. Heb 9,24). Čeprav ta »tipični« (ali »alegorični«, Gal 4,24) pomen svetih knjig presega jasno zavest navdihljenih piscev, ni nič manj svetopisemski, saj ga je hotel Bog, avtor vsega Svetega pisma. Ker je namenjen pouku kristjanov, so novozavezni pisci pogosto opozarjali nanj. Pavel ga večkrat uporablja (v. 11 in 9,9sl.; Rim 4,23sl.; 5,14; 15,4; prim. 2 Tim 3,16) in celi spisi, kot npr. četrti evangelij in Pismo Hebrejcem, temeljijo na tipologiji SZ.

18
2 Kor 11,7
19
Mt 20,26vzp.
Rim 6,15+
20
Apd 16,3;
Gal 4,4-5
21
Gal 4,4-5
22
Rim 14,1;
15,1
2 Kor 11,29
24
Mdr 4,2;
5,16
Gal 5,7+
Flp 3,14
25
2 Tim 4,7-8
26
Jak 1,12
1 Pt 5,4
Raz 2,10;
3,11

10

1
2 Mz 13,21;
14,22
Ps 105,39
3
2 Mz 16,4-35+
5 Mz 8,3
Ps 78,24-25
Jn 6,49
4
2 Mz 17,5-6
4 Mz 20,7-11
Ps 78,15-16
5
4 Mz 14,16
Ps 78,31
Heb 3,17
Jud 5
6
4 Mz 11,4,34
Ps 106,14
7
2 Mz 32,6

8 *zabavali*. ⁸Tudi ne nečistujmo, kakor so nečistovali nekateri izmed njih in jih je v enem dnevu padlo triindvajset tisoč. ⁹Tudi ne preizkušajmo Kristusa, kakor so ga nekateri izmed njih preizkušali in so jih pomorile kače. ¹⁰Tudi ne godrnajte, kot so prav tako nekateri izmed njih godrnjali in jih je pomoril pokončevalec.

¹¹To pa se jim je dogajalo kot zgled, napisano pa je bilo v svarilo nam, ki nas je dosegla dopolnitev vekov. ¹²Kdor torej meni, da stoji, naj gleda, da ne pade. ¹³Zadela vas je preizkušnja, a le človeška: zvest pa je Bog, ki ne bo dopustil, da bi bili preizkušani prek svojih moči, ampak bo skupaj s preizkušnjo odprl tudi izhod, da jo boste mogli prestopiti.

Gal 6,1

12

1 Kor 1,9+

Sir 15,11-20

Mt 6,13;

26,41

Jak 1,13-14

14

1 Jn 5,21

16

1 Kor 11,23-

26+

Mt 26,27-28

Apd 2,42

17

1 Kor 12,12+

Rim 12,5;

Ef 1,23;

4,4,25;

5,30

18

3 Mz 3,1+

20

5 Mz 32,17

Ps 106,37

Raz 9,20

20

2 Kor 6,14-16

22

5 Mz 4,24+

Iz 45,9

23

1 Kor 6,12+

24

1 Kor 10,33

Rim 14,19;

15,2

Flp 2,4

26

Ps 24,1

Sveti obedi. Nikar sklepati zveze z malikovalstvom

¹⁴Zato, moji ljubi, bežite od malikovanja. ¹⁵Kot razumnim govorim: vi presodite, kar pravim. ¹⁶Kelih blagoslova, ki ga blagoslovljamo, mar ni udeležba pri Kristusovi krvi? Kruh, ki ga lomimo, mar ni udeležba pri Kristusovem telesu? ¹⁷Ker je en kruh, smo mnogi eno telo, vsi smo namreč deležni enega kruha. ¹⁸Poglejte Izraela po mesu! Mar niso tisti, ki uživajo žrtve, deležni oltarja? ¹⁹Kaj torej pravim? Da je kaj to, kar se žrtvuje malikom, ali da je kaj malik? ²⁰Ne, ampak da to, kar žrtvujejo, žrtvujejo hudim duhovom, ne Bogu! Nočem pa, da bi postali družabniki hudih duhov. ²¹Ne morete piti Gospodovega keliha in keliha hudih duhov, ne morete biti deležni Gospodove mize in mize hudih duhov. ²²Ali naj vzbujamo ljubosumje v Gospodu? Mar smo močnejši od njega?

Malikom žrtvovano meso. Praktične rešitve

²³»Vse je dovoljeno«, toda vse ne koristi. »Vse je dovoljeno«, toda vse ne gradi. ²⁴Nihče naj ne išče svojega, ampak to, kar je drugega. ²⁵Vse, kar je na tržnici naprodaj, jejte, ne da bi vam vest kaj očitala! ²⁶Kajti *Gospodova je zemlja in kar jo napolnjuje*. ²⁷Če vas kdo izmed never-

deležni oltarja. V vrstici 21 pa je evharistična miza postavljena v nasprotje z mizo posvečenih obedov, ki sledijo poganskim daritvam. Pavel poudarja daritveni vidik evharistije. **16** *ki ga blagoslovljamo* tj. nad katerim izrekamo blagoslov kakor Kristus pri zadnji večerji. **17** *Z udeležbo pri Kristusovem telesu* so kristjani združeni s Kristusom in med seboj. Evharistija uresničuje edinstvo Cerkve v Kristusu (prim. 12,12+). **18** *Izrael po mesu* tj. zgodovinski Izrael (prim. Rim 7,5+). Kristjani pa so »Božji Izrael« (Gal 6,16), resnični Izrael. **20** *kar*: nekateri rokopisi dodajajo *pogani*. **22** *ljubosumje*: Božja ljubosumnost (2 Mz 20,5; 5 Mz 4,24), ki jo je SZ povezovala s poročno temo (Oz 2,21sl.+), se večkrat pojavlja v NZ. Tukaj ima ta beseda svoj polni pomen, saj čaščenje pravega Boga izključuje vsako »zvezo« z malikovanjem; drugje poudarja zvestobo, ki jo je treba ohranjati za vsako ceno (2 Kor 11,2), ali gorečnost v službi vere (Apd 22,3; Rim 10,2; Gal 1,13-14; Flp 3,6).

nikov vabi in želite iti, jejte vse, kar postavijo pred vas, ne da bi vam vest kaj očitala! ²⁸Če pa bi vam kdo rekel: »To je žrtvovano v svetišču«, ne jejte zaradi tistega, ki je povedal, in zaradi vesti: ²⁹pravim pa, da ne zaradi svoje vesti, ampak vesti drugega. Čemú bi namreč moja svoboda presojala vest drugega? ³⁰Če pa jaz kaj vzamem iz prijaznosti, kaj me preklinjajo zaradi tega, za kar se sam zahvaljujem?

Sklep

³¹Če torej jeste ali če pijete ali delate kaj drugega, vse delajte v Božjo slavo. ³²Bodite brezgrajni tako nasproti Judom kot Grkom kot Božji Cerkvi, ³³kakor tudi jaz skušam vsem vse ugoditi in ne iščem svoje koristi, ampak korist mnogih, da bi bili rešeni.

11 ¹Moji posnemovalci postanite, kakor sem tudi jaz Kristusov.

3. UREJENOST V OBČESTVIH

Moška in ženska obleka

²Hvalim pa vas, ker se spominjate vsega mojega in se, kakor sem vam izročil, teh izročil držite. ³Hočem pa, da veste: glava vsakega moža je Kristus, glava žene mož, glava Kristusa pa Bog. ⁴Vsak moški, ki moli ali prerokuje s pokrito glavo, sramoti svojo glavo. ⁵Vsaka ženska pa, ki moli ali prerokuje z nepokrito glavo, sramoti svojo glavo: to je namreč isto, kakor če bi bila ostrižena. ⁶Če se namreč ženska ne pokriva, naj se še ostriže! Če pa je za žensko sramotno, da je ostrižena ali obrita, naj se pokriva.

⁷Moškemu namreč ni treba, da si pokriva glavo, saj je podoba in slava Boga; ženska pa je slava moškega. ⁸Ni namreč moški iz ženske, ampak ženska iz moškega; ⁹in tudi ni bil moški ustvarjen zaradi ženske, ampak ženska zaradi moškega. ¹⁰Zato mora ženska imeti oblast nad glavo zaradi angelov. ¹¹Sicer pa v Gospodu ni niti ženske brez moškega niti moškega brez ženske: ¹²kakor je namreč ženska iz moškega, tako je tudi moški po ženski: vse pa je iz Boga.

28-29 Tako mora kristjan ravnati, da spoštuje zmotno vest drugega, ne da bi se podvrigel njegovi napačni sodbi.

11

3 moža ali moškega, kakor v nadaljevanju. – žene ali ženske, kakor v nadaljevanju. **4** s pokrito glavo: BJ prevaja »z dolgimi lasmi« in pripominja, da so le-ti označevali moško homoseksualnost (prim. 11,14). **5** prerokuje: to predpostavlja zelo pomembno vlogo, ki Pavla nikakor ni motila. O preroštvu gl. 1 Kor 12,28; 14,15. **6** ostriže: kratki lasje so označevali žensko homoseksualnost (prim. 11,15). **7** Moškemu ... pokriva glavo: ker nosi dolge lase. **10** imeti oblast nad glavo tj. nadzorovati svojo glavo, s tem da ima pričesko,

ki je v skladu z zahtevami in navadami časa, da ne bi dajala videza pokvarjenke. Grško besedo *exousía* (»oblast«) so pogosto prevajali z »znamenjem podložnosti«, vendar ta beseda običajno pomeni izvajano oblast, gospodovanje nad nečim (prim. Rim 9,21), in ne oblasti, ki se ji moraš podvreči. Sobesedilo tega odlomka govori za to, da vse to razumemo zelo pragmatično, kot nasvete lepega vedenja (ki veljajo tako moškim kot ženskam). – zaradi angelov: tj. odposlancev iz drugih občestev (Mt 11,10; Lk 7,24; 9,52), ki bi se pohujševali zaradi neženske noše. **12** Pavel uporabi to previdnostno biološko stvarnost, da zavrne sklicevanje na 1 Mz 2,21-23 kot argument za podrejenost žene.

28 Rim 14,14,15
29 Rim 14,3,13
31 Kol 3,17
1 Pt 4,11
32 1 Kor 1,2+; 9,19-23
33 1 Kor 10,24
Rim 15,2

11

1 1 Kor 4,16
Gal 4,12
Flp 3,17
2 Tes 3,7+
1 Tim 4,12
Heb 6,12;
13,7

2

1 Kor 15,1-3
1 Tes 2,13+;
4,1-2
2 Tes 2,15

3

1 Kor 3,23
Ef 5,23+

4

Apd 11,27+

5

2 Kor 3,18

6

1 Kor 11,15

7

1 Mz 1,26-27;
5,1
2 Kor 4,4

8

1 Mz 2,21-23
1 Tim 2,13

9

1 Mz 2,18

10

Ef 3,10

12

Rim 11,36

16 ¹³Sami pri sebi presodite: Ali se spodobi, da ženska nepokrita moli Boga? ¹⁴Ali vas ne uči že narava sama, da moškemu ni v čast, če si pusti dolge lase; ¹⁵da pa je ženski v slavo, če si pusti dolge lase? Kajti lasje so ji dani za ogrinjalo.

17 ¹⁶Če pa se zdi, da bi se kdo rad prepiral – mi takšne navade nimamo in Božje Cerkve tudi ne.

18 **»Gospodova večerja«**

19 ¹⁷Ko pa to naročam, vas ne hvalim, saj se shajate, pa niste boljši, ampak slabši. ¹⁸Najprej namreč: kadar se shajate v Cerkvi, slišim, da so med vami razdori; in delno verjamem. ¹⁹Morajo namreč biti med vami tudi ločine, da se bo videlo, kateri med vami so preizkušeni.

20 ²⁰Kadar se torej shajate, to ne pomeni jesti Gospodovo večerjo: ²¹vsak namreč prej pojé svojo večerjo in tako je eden lačen, drugi pa pijan.

22 ²²Mar nimate domov, da bi jedli in pili? Ali zaničujete Božjo Cerkev in sramotite tiste, ki nimajo? Kaj naj vam rečem? Naj vas pohvalim? V tem vas ne hvalim.

23 ²³Jaz sem namreč prejel od Gospoda, kar sem vam tudi izročil: da je Gospod Jezus tisto noč, ko je bil izdan, vzal kruh ²⁴in se zahvalil, ga razlomil in rekel: »To je moje telo, ki je za vas; to delajte v moj spomin.«

25 ²⁵Prav tako tudi kelih po večerji in je rekel: »Ta kelih je nova zaveza v moji krvi; kolikorkrat pijete, delajte to v moj spomin.«

26 ²⁶Kolikokrat namreč jeste ta kruh in pijete kelih, oznanjate Gospodovo smrt, dokler ne pride. ²⁷Kdor bo torej jedel kruh ali pil Gospodov kelih ne vredno, se bo pregrešil nad Gospodovim telesom in krvjo.

28 ²⁸Presoja pa naj človek samega sebe in také je od kruha in pije iz keliha: ²⁹kdor namreč je in pije, samemu sebi je in pije sodbo, če ne razločuje, da je Telo. ³⁰Zaradi tega so med vami mnogi slabotni in bolehnii in precéj jih spi. ³¹Če pa bi mi presojali sami sebe, ne bi bili sojeni; ³²sodi pa nas Gospod in nas vzgaja, da ne bi bili skupaj s svetom obsojeni.

33 ³³Zato, bratje moji, kadar se shajate k jedi, čakajte drug drugega. ³⁴Če je kdo lačen, naj je doma, da se ne boste shajali v obsodbo. Drugo bom uredil, ko pridem.

15 *Kajti lasje so ji dani za ogrinjalo:* v tistem času so ženske nosile kite, ki so obdajale glavo kot čepica. To je način pokrivanja glave, o katerem je govor v vrsticah 2.13. 17 *vas* dodano. 21 *svojo večerjo:* ta je pa v nasprotju z »Gospodovo večerjo« iz vrstice 20, ki zahteva skupno obhajanje v ljubezni in ne razdrobitve, ki jo narekuje sebičnost. 23 *prejel od Gospoda:* ne z neposrednim razodetjem, ampak po izročilu, ki sega do Gospoda. 24 *za vas* razl.: »ki se lomi za vas«, »daje za vas«. 25 Pavlovo besedilo je sorodno tistemu v Lk 22,19-20. – *v moji krvi* ali *sklenjena z mojo krvjo.* 27 Če tisti, ki delijo evharistični obed, niso dejansko združeni v ljubezni (v. 26), se uvrščajo

med tiste, ki so ubili Jezusa (5 Mz 19,10; Heb 6,4-6; 10,29). 29 Merilo v tem presojanju samega sebe mora biti kakovost odnosa z drugimi člani skupnosti. – *pije* razl.: »pije ne vredno«. – *da je Telo* razl.: »Gospodovega telesa«. 30 Pavel razlaga epidemijo kot Božjo kazen zaradi pomanjkanja ljubezni, ki je onemogočila evharistijo (v. 20). – *spi* tj. je umrlo. 32 Preizkušnje, ki jih pošilja Gospod, so »sodbe«, uvod v poslednjo sodbo. Vendar hočejo doseči spreobrnjenje, ki se bo izognilo dokončni obsodbi. Tem kaznim bi se bili izognili, če bi bil krivec presodil samega sebe in se popravil, zlasti pri udeležbi pri Kristusovem telesu (v. 31).

Duhovni darovi ali »karizme«

12¹Glede duhovnih darov, bratje, nočem, da ste v nevednosti. ²Ve- ste, da ste se, zapeljani, ko ste bili še pogani, pustili voditi k nemim malikom. ³Zato vas spominjam, da nihče, ki govori v Božjem Duhu, ne pravi: »Jezus je izobčen«, in nihče ne more reči: »Jezus je Gospod«, razen v Svetem Duhu.

Različnost in enotnost karizem

⁴Različni so milostni darovi, isti pa je Duh. ⁵In različne so službe, isti pa je Gospod. ⁶In različna so dela, isti pa je Bog, ki dela vse v vseh. ⁷Vsakemu pa je dano razkritje Duha v skupno korist. ⁸Enemu je namreč po Duhu dana beseda modrosti, drugemu pa beseda spoznanja po istem Duhu, ⁹komu drugemu vera v istem Duhu, drugemu pa milostni darovi ozdravljanj v enem Duhu, ¹⁰spet drugemu dela moči, drugemu prerokovanje, drugemu razločevanje duhov, komu drugemu raznovrstni jeziki, drugemu pa razlaganje jezikov. ¹¹Vse to dela eden in isti Duh, ki deli vsakemu posebej, kakor hoče.

Primerjava s telesom

¹²Kakor je namreč telo eno in ima mnogo udov, vsi telesni udje pa so,

12

Poglavja 12–14 obravnavajo dobro uporabo darov Duha (karizem), podeljenih skupnosti kot vidno pričevanje navzočnosti Duha in za zdravitve nezdravega stanja v mladi skupnosti, katere vera še ni preoblikovala miselnosti, prežete s poganstvom. Korinčani so v skušnjavi, da bi cenili zlasti najbolj vpadljive darove in jih uporabljali v neurejenem ozračju, ki je spominjalo na neke poganške obrede. Pavel se odziva z zatrjevanjem, da so dani v blagor skupnosti in zato ne smejo podžigati tekmovalnosti (pogl. 12). Nato pokaže, da ljubezen vse prekaša (pogl. 13). Na koncu razloži, da se njihova vrednostna lestvica vzpostavlja glede na prispevek, ki ga prinašajo za izgrajevanje skupnosti (pogl. 14). **1** *darov* dodano. **2** Namig na nasilne, neurejene pojave nekaterih poganških kultov, ki so veljali za znamenje njihove pristnosti. Nasprotno pa je v krščanskih občestvih znamenje resnice vsebina govora in ne njegov navdihnjeni videz (v. 3). **3** *izobčen*: gr. *anáthema*; gl. op. k 16,22. **4–6** Opozoriti velja na trinitarčno predstavitev misli (prim. 2 Kor 13,13+). **8** *beseda modrosti*: gotovo dar razlaganja najvišjih krščanskih resnic, tistih, ki so povezane z Božjim življenjem in z življenjem Boga v nas: »popolnosti« iz Heb 6,1. – *beseda spoznanja* je dar razlaganja osnovnih resnic krščanstva: »začetni govor o Kristusu« iz Heb 6,1. **9** *vera*: vera na izredni stopnji (prim. 13,2); mišljena je izredno močna vera: vera, ki prestavlja gore (prim. 13,2). **10** *razločevanje duhov*: dar določanja izvora (Bog, narava, hudič) karizmatičnih pojavov. – *raznovrstni jeziki*: karizma jezikov ali »glosolalija« je dar hvaljenja Boga z izgovarja-

njem, po delovanju Svetega Duha in v bolj ali manj ekstatičnem stanju, nerazumljivih glasov. Temu Pavel pravi »govoriti z darom jezikov« db. *govoriti v jezikih* (1 Kor 14,5.6.18.23.39) ali »govoriti z darom jezika« db. *govoriti v jeziku* (1 Kor 14,2.4.9.13.14.19.26.27). Ta karizma sega do čisto prve Cerkve, kjer je bila prvi zaznamni učinek prihoda Duha v duše (prim. Apd 2,3–4; 10,44–46; 11,15; 19,6. **12–30** Čeprav Pavel uporablja klasično analogijo družbe kot enega telesa z različnimi udi, ji ne dolguje svoje ideje o Kristusovem telesu. Ta namreč izvira iz njegovega pojmovanja ljubezni kot temelja krščanskega bivanja (1 Kor 13,2). Na vernike je tako gledal kot na sestavine organske enote. Človeško telo ponuja popolno podobo različnosti, zakoreninjene v enoti. Po njegovem (in sploh semitskem) pojmovanju je telo združevalno počelo in pomeni isto kot oseba (prim. Rim 6,6). Tukaj daje temu novemu človeku (Gal 3,28) ime »Kristus«. Cerkev, ki je njegovo telo, je fizična navzočnost Kristusa v svetu, kolikor podaljšuje njegovo služenje. Ta nauk se ponavlja tudi v pismih iz ujetništva in se v njih razvija. Še vedno se v Kristusovem telesu, križanem po mesu in oživiljenem po Duhu (Ef 2,14–18; Kol 1,22), udejanja sprava ljudi, ki so njegovi udje (Ef 5,30). Vendar sta edinstvo tega Telesa, ki združuje vse kristjane v istem Duhu (Ef 4,4; Kol 3,15), in njegovo istovetenje s Cerkvijo (Ef 1,22sl.; 5,23; Kol 1,18.24) bolj poudarjena. Tako posebej Telo (Ef 4,12sl.; Kol 2,19) ima Kristusa za Glavo (Ef 1,22; 4,15sl.; 5,23; Kol 1,18; 2,19; prim. 1 Kor 12,21) nedvomno pod vplivom ideje o Kristusu glavi vladarstva in oblasti (Kol 2,10). Končno gre Pavel tako daleč, da zajame na neki način

12

- 1 Rim 1,13
- 2 Ps 115,5
- 3 Jn 14,26+ Apd 2,21+.36+ Rim 10,9 Flp 2,11 1 Jn 4,1–3
- 4 1 Kor 1,7 Rim 12,4–8 Heb 2,4
- 5 1 Kor 12,28
- 6 Gal 2,8
- 7 1 Kor 12,28–30 Apd 1,8+ Rim 12,6–8
- 9 1 Kor 12,28.30 Mr 11,22–23 Lk 9,1
- 10 Apd 2,4+; 11,27+ 1 Jn 4,1–3
- 11 Rim 12,3
- 12 Rim 12,4–5

- 13 čeprav jih je mnogo, eno telo, tako tudi Kristus. ¹³Saj smo bili namreč v enem Duhu mi vsi krščeni v eno telo, naj bomo Judje ali Grki ali sužnji ali svobodni, in vsi smo pili enega Duha.
- Gal 3,28
Ef 4,4-6
Kol 3,11
Flm 16+
- 14^rTudi telo namreč ni iz enega uda, ampak iz mnogih. ¹⁵Če bi noga rekla: »Ker nisem roka, ne spadam k telesu«, mar zaradi tega ne spada k telesu? ¹⁶In če bi uho reklo: »Ker nisem oko, ne spadam k telesu«, mar zaradi tega ne spada k telesu? ¹⁷Če bi bilo vse telo oko, kje bi bil sluh? Če bi vse bilo sluh, kje bi bil vonj?
- Rim 12,15
26
27
1 Kor 12,7-11
Rim 12,6-8
Ef 4,11
- 18^rTako pa je Bog postavil ude v telo, vsakega od njih, kakor je hotel. ¹⁹Če bi bilo vse en sam ud, kje bi bilo telo? ²⁰Tako pa je mnogo udov, eno pa je telo. ²¹Ne more oko reči roki: »Ne potrebujem te«, ali spet glava nogam: »Ne potrebujem vas.«
- 1 Kor 12,9-10
Apd 11,27+
Rim 1,1+
2 Kor 12,12
Ef 4,11
2 Tim 1,11
- 22Ampak mnogo več: telesni udje, ki se zdijo slabotnejši, so še bolj potrebni, ²³in tiste, za katere mislimo, da so manj častni za telo, obdajamo z obilnejšo častjo in tisti, ki so za nas neugledni, imajo obilnejši ugled, ²⁴tisti pa, ki so za nas ugledni, tega ne potrebujejo. Toda Bog je sestavil telo tako, da je dal prikrajšanemu obilnejšo čast, ²⁵da ne bi bilo razdora v telesu, temveč da bi udje enako skrbeli drug za drugega. ²⁶In če en ud trpi, trpijo z njim vsi udje; če je en ud v slavi, se z njim veselijo vsi udje.
- 13
1
Ps 150,5
2
Mt 7,22;
17,20
Jak 2,14-17
- 27Vi pa ste Kristusovo telo in vsak zase udje. ²⁸Tiste pa, ki jih je Bog postavil v Cerkvi, jih je: prvič apostole, drugič preroke, tretjič učitelje, potem moči, potem milostne darove ozdravljanj, pomoči, vodenja, raznovrstnih jezikov. ²⁹Mar so vsi apostoli? Mar so vsi preroki? Mar so vsi učitelji? Mar imajo vsi moči? ³⁰Mar imajo vsi milostne darove ozdravljanj? Mar vsi govorijo jezike? Mar vsi razlagajo?

Vrednostna lestvica karizem. Hvalnica ljubezni

³¹Hrepenite pa po večjih milostnih darovih. In še odličnejšo pot vam pokažem.

13 ¹Če bi govoril človeške in angelske jezike, ljubezni pa ne bi imel, sem postal brneč bron ali zveneče cimbele. ²In če bi imel

vese soljstvo in ga zbere pod gospostvom Kýriosa, Gospoda (Ef 1,23+; prim. Jn 2,21+). **12** Kakor človeško telo zedinja množstvo udov, tako Kristus, združevalno počelo svoje Cerkve, združuje vse kristjane v enoto svojega telesa. **28 učitelje:** ti so v vsaki Cerkvi zadolženi za redni in pravi nauk (prim. Apd 13,1+). – *moči* tj. čudodelništva. – *pomoči:* dar, ki posvečuje za dela ljubezni. – *vodenja:* dar za upravljanje in vodenje Cerkva.

13 To poglavje ima tri dele: odličnost ljubezni (v. 1-3), njena dela (v. 4-7), njena trajnost (v. 8-13). Gre za bratsko ljubezen (*agápe*). Ljubezen do Boga tukaj ni mišljena neposredno, vendar je vključno navzoča, zlasti v vrstici 13 v poveza-

vi z vero in upanjem. **1 ljubezni pa ne bi imel:** drugače od strastne in sebične ljubezni (*éros*) je ta ljubezen (*agápe*) ljubezen, ki hoče drugemu dobro. Njen vir je v Bogu, ki je prvi ljubil (1 Jn 4,19) in izročil svojega Sina, da bi se spravil z grešniki (Rim 5,8; 8,32-39; 2 Kor 5,18-21; Ef 2,4-7; prim. Jn 3,16sl.; 1 Jn 4,9-10) in bi ti postali njegovi izvoljenci (Ef 1,4) in celo otroci (1 Jn 3,1). Ta ljubezen, ki je istovetna z Božjo naravo (1 Jn 4,7sl. 16), se pripisuje najprej Bogu Očetu (Rim 5,5; 8,39; 2 Kor 13,11.13; Flp 2,1; 2 Tes 2,16; prim. 1 Jn 2,15), prav tako Sinu (Rim 8,35.37.39; 2 Kor 5,14; Ef 3,19; 1 Tim 1,14; 2 Tim 1,13), ki ljubi Očeta, kakor ta ljubi njega (Ef 1,6; Kol 1,13; prim. Jn 3,35; 10,17; 14,31) in kakor on ljubi ljudi (Jn 13,1.34; 14,21; 15,9), za

preroštvo in bi poznal vse skrivnosti in vse spoznanje in če bi imel vso vero, tako da bi gore prestavljal, ljubezni pa ne bi imel, nisem nič.³In če bi razdal vse svoje imetje in če bi žrtvoval svoje telo, da bi zgorrel, ljubezni pa ne bi imel, mi nič ne koristi.

⁴Ljubezen potrpi, ravna dobrotljivo, ljubezen ne zavida, se ne ponaša, se ne napihuje, ⁵ne sramoti, ne išče svojega, se ne pusti razdražiti, ne misli hudega, ⁶ne veseli se krivice, veseli pa se resnice. ⁷Vse oprusti, vse veruje, vse upa, vse prenese.

⁸Ljubezen nikoli ne mine. Če pa so preroštva, bodo prenehala; če so jeziki, bodo umolknil; če je spoznanje, bo prešlo. ⁹Delno namreč spoznavamo in delno prerokujemo. ¹⁰Ko pa pride to, kar je popolno, bo to, kar je delno, prenehalo. ¹¹Ko sem bil otrok, sem govoril kakor otrok, mislil kakor otrok, sklepal kakor otrok. Ko sem postal mož, sem opustil to, kar je otroškega. ¹²Zdaj namreč gledamo v zrcalu, nejasno, tedaj pa iz obličja v obličje. Zdaj spoznavam deloma, tedaj pa bom spoznal, kakor sem tudi bil spoznan.

¹³Za zdaj pa ostajajo vera, upanje, ljubezen, to troje. Največja od teh pa je ljubezen.

3 Dan 3,28hebr; Mt 6,2
4 Rim 12,9-10; 13,8-10
1 Tes 5,14-15
5 1 Kor 10,24.33
Zah 8,17
Rim 13,10
Flp 2,4
6 2 Kor 13,8
7 Prg 10,12
8 1 Kor 13,13+
Apd 2,4+;
11,27+
12 4 Mz 12,8
2 Kor 5,7
Gal 4,9
1 Jn 3,2
13 Kol 1,4-5
1 Tes 1,3
Heb 10,22-24

katero se je daroval (2 Kor 5,14sl.; Gal 2,20; Ef 5,2,25; 1 Tim 1,14sl.; prim. Jn 15,13; 1 Jn 3,16; Raz 1,5). To je tudi ljubezen Svetega Duha (Rim 15,30; Kol 1,8), ki jo razliva v srca kristjanov (Rim 5,5+; prim. Gal 5,22) in jim daje, da končno izpolnjujejo (prim. Rim 8,4) tisto bistveno zapoved postave, ki je ljubezen do Boga in do bližnjega (Mt 22,37-40vzp.; Rim 13,8-10; Gal 5,14). Kajti ljubezen do bratov, in celo do sovražnikov (Mt 5,43-48vzp.), je nujna posledica in resnični dokaz ljubezni do Boga (1 Jn 3,17; 4,20sl.), nova zapoved, ki jo je dal Jezus (Jn 13,34sl.; 15,12.17; 1 Jn 3,23 itd.) in ki jo njegovi učenci ne nehajo zabičevati (Rim 13,8; Gal 5,13sl.; Ef 1,15; Flp 2,2sl.; Kol 1,4; 1 Tes 3,12; 2 Tes 1,3; Flm 5,7; prim. Jak 2,8; 1 Pt 1,22; 2,17; 4,8; 1 Jn 2,10; 3,10sl.14 itd.). Tako Pavel ljubi svoje (2 Kor 2,4; 12,15 itd.) in je ljubljen od njih (Kol 1,8; 1 Tes 3,6 itd.). Ta ljubezen, ki temelji na iskrenosti in ponižnosti, pozabljanju nase in darovanju sebe (Rim 12,9sl.; 1 Kor 13,4-7; 2 Kor 6,6; Flp 2,2sl.), služenju (Gal 5,13; prim. Heb 6,10) in medsebojni podpori (Ef 4,2; prim. Rim 14,15; 2 Kor 2,7sl.), se mora dokazovati z dejanji (2 Kor 8,8-11.24; prim. 1 Jn 3,18) in se držati Gospodovih zapovedi (Jn 14,15; 1 Jn 5,2sl. itd.) ter delati vero učinkovito (Gal 5,6; prim. Heb 10,24). Ljubezen je vez popolnosti (Kol 3,14; prim. 2 Pt 1,7) in »pokriva grehe« (1 Pt 4,8; prim. Lk 7,47). Ker se opira na Božjo ljubezen, se ne boji ničesar (Rim 8,28-39; prim. 1 Jn 4,17sl.). Ker živi iz resnice (Ef 4,15; prim. 2 Tes 2,10), daje pravi moralni čut (Flp 1,9sl.) in odpira človeka za duhovno spoznanje Božje skrivnosti (Kol 2,2; prim. 1 Jn 4,7), Kristusove ljubezni, ki presega

vse spoznanje (Ef 3,17-19; prim. 1 Kor 8,1-3; 13,8-12). Ker po njej prebiva v duši Kristus (Ef 3,17) in vsa Trojica (2 Kor 13,13+; prim. Jn 14,15-23; 1 Jn 4,12), hrani življenje teologalnih kreposti (prim. Rim 1,16+; 5,2+), med katerimi je kraljica (1 Kor 13,13), kajti edino ona ne bo minila (1 Kor 13,8), ampak se bo razcvetela v gledanje (1 Kor 13,12; prim. 1 Jn 3,2), ko bo Bog naklonil svojim izvoljenim dobrine, ki jih je obljubil tistim, ki ga ljubijo (1 Kor 2,9; Rim 8,28; Ef 6,24; 2 Tim 4,8; prim. Jak 1,12; 2,5). **2 nisen nič** v tej v. pomeni »ne obstajati«, vendar prim. 1,30. **3 zgorrel** razl.: »se ponašal«. **4-7** V teh v. je ljubezen opredeljena s kar petnajstimi glagoli. Označena je ne abstraktno, temveč z delovanjem, ki ga spodbuja. **7 oprošča dh. pokrije** **8 Ljubezen nikoli ne mine**: Pavel sooča sedanjí trenutek (»zdaj«, v. 12), ko Korinčani na otroški način (prim. 3,1) pripisujejo pretirano pomembnost karizmam, s prihodnostjo (»tedaj«, v. 12), ko bodo dajali prednost bistvenim krepostim, ki so vera, upanje in ljubezen. **13 to troje**: omenjanje vere in upanja kaže, da Pavel tukaj ne misli na življenje po smrti. Skupno navajanje treh teologalnih kreposti, ki ga pri Pavlu najdemo že v 1 Tes 1,3 in je pri njem gotovo še starejše, se pogosto ponavlja v njegovih pismih, z različicami v vrstnem redu (1 Tes 5,8; 1 Kor 13,7.13; Gal 5,5sl.; Rim 5,1-5; 12,6-12; Kol 1,4-5; Ef 1,15-18; 4,2-5; 1 Tim 6,11; Tit 2,2; prim. Heb 6,10-12; 10,22-24; 1 Pt 1,3-9.21sl.). Vrh tega najdemo skupaj vero in ljubezen (1 Tes 3,6; 2 Tes 1,3; Flm 5), stanovitnost in vero (2 Tes 1,4), ljubezen in stanovitnost (2 Tes 3,5; prim. 2 Kor 13,13).

14 Vrednostna lestvica karizem glede na skupno korist

1 **14** ¹Prizadevajte si za ljubezen, hrepenite pa po tem, kar je duhov-
 1 Kor 12,10,31 no, še posebno, da bi prerokovali! ²Kdor namreč govori z da-
 1 Tes 5,20 rom jezika, ne govori ljudem, ampak Bogu. Nihče ga namreč ne do-
 Apd 2,4+; 11,27+ jema, skrivnosti pa govori v Duhu. ³Kdor pa prerokuje, govori ljudem
 Rim 1,9+ v izgrajevanje in tolažbo in spodbudo. ⁴Kdor govori z darom jezika,
 Apd 9,31 izgrajuje samega sebe; kdor pa prerokuje, izgrajuje Cerkev. ⁵Želim,
 1 Tes 2,12 da bi vi vsi govorili z darom jezikov, še bolj pa, da bi prerokovali: saj
 4 Mz 11,29 je večji tisti, ki prerokuje, kakor tisti, ki govori z darom jezikov, razen
 1 Kor 12,10 če tudi razlaga, da je Cerkev deležna izgrajevanja.
 14-15 ⁶Zdaj pa, bratje, če bi prišel k vam in govoril jezike, kaj bi vam ko-
 Ef 5,19 ristil, če vam ne bi govoril ne v razodetju ne v spoznanju ne v pre-
 Jud 20 rokbi ne v nauku? ⁷Podobno je z neživimi stvarmi, ki dajejo glas, naj
 2 Kor 1,20 bo piščal ali citre: če ne dajo različnih glasov, kako se bo prepoznalo,
 Rim 16,19 kaj igra piščal ali kaj citre? ⁸Če bi namreč trobenta dala nejasen glas,
 Ef 4,14 kdo se bo pripravil za boj? ⁹Tako je tudi z vami glede daru jezika: če
 Iz 28,11-12 ne daste razločne besede, kako se bo prepoznalo, kaj govorite? V zrak
 boste namreč govorili. ¹⁰Toliko vrst govoric je na svetu – kdo bi vedel –
 in nič ni brez govorice. ¹¹Če torej ne vem, kaj govorica izraža, bom za
 tistega, ki govori, tujec; in tisti, ki govori, bo zame tujec. ¹²Tako tudi vi:
 ker ste vneti za duhove, iščite to, kar Cerkev izgrajuje, da boste v obilju.
¹³Kdor torej govori z darom jezika, naj prosi, da bi razlagal. ¹⁴Če
 namreč molim z darom jezika, moli moj duh, moj um pa je brez
 sadu. ¹⁵Kaj torej? Molil bom z duhom, molil pa tudi z umom. Pel bom
 z duhom, pel pa tudi z umom. ¹⁶Kajti če blagoslavljajš z duhom, kako
 bo tisti, ki je tam kot nevednež, rekel »amen« na tvojo zahvalo? Saj ne
 vé, kaj govoriš. ¹⁷Ti se sicer lepo zahvaljuješ, toda drugi se ne izgraju-
 je. ¹⁸Zahvaljujem se Bogu: bolj kakor vi vsi govorim z darom jezikov,
¹⁹toda v Cerkvi hočem povedati pet besed s svojim umom, da bi tudi
 druge poučil, kakor deset tisoč besed z darom jezika.
²⁰Bratje, ne bodite otroci glede razumnosti, ampak glede hudobi-
 je bodite otroški; glede razumnosti pa bodite odrasli. ²¹V postavi je
 pisano:

*Po ljudeh tujih jezikov in po ustnicah tujcev
 bom govoril temu ljudstvu
 in niti tako mi ne bodo prisluhnili,*

govori Gospod. ²²Zato je dar jezikov znamenje, vendar ne za tiste, ki

14 **2** v Duhu ali v (svojem) duhu. **5** V tem primeru ni razlike med glosolalijo in preroštvom (prim. v 13). **10** brez govorice ali brez smisla. **11** tujec db. barbar-tj. tisti, ki ni razumel grško. **12** duhove tj. duhovne darove ali pa angelska bitja. **14** V molitvi tistega, ki moli v jezikih in je »izgubljen« v »duhu«, ni ničesar takega, kar bi lahko dojel »um«.

16 nevednež tj. tisti, ki ni obdarjen s podobnimi darovi. **20** odrasli db. popolni, zreli. **21** Navedek je sestavljen zelo prosto. Ker Izraelci ne poslušajo preroka, jim grozi, da bodo morali poslušati nerazumljive jezike tujih osvajalcev. **22** V slogu diatribe Pavel postavlja v usta namišljenega nasprotnika sklep, napravljen na podlagi navedka. Če je glosolalija brez koristi v Cerki (v naspro-

verujejo, ampak za neverne; preroštvo pa ni za neverne, ampak za tiste, ki verujejo. ²³Če bi se torej zbrala vsa Cerkev na istem kraju in bi vsi govorili z darom jezikov, pa bi vstopili neuki ali neverni, mar ne bodo rekli, da ste nori? ²⁴Če pa bi vsi prerokovali in bi vstopil kak neveren ali neuk, bi ga vsi opominjali in vsi presojali; ²⁵kar je skrito v njegovem srcu, bi postalo vidno in tako bi padel na obraz in počastil Boga in priznal, da je resnično Bog v vas.

Karizme. Praktična pravila

²⁶Kaj torej, bratje? Kadar se shajate, ima vsakdo psalm, ima nauk, ima razodetje, ima dar jezika, ima razlago; vse naj se godi v izgrajevanju. ²⁷Če kdo govori z darom jezika, naj govorita po dva ali največ po trije, in to po vrsti in eden naj razlaga; ²⁸če pa ni razlagalca, naj v Cerkvi molči, govori pa naj sebi in Bogu. ²⁹Od prerokov pa naj govorita dva ali trije in drugi naj presoajo. ³⁰Če pa je drugemu, ki sedi, dano razodetje, naj prvi molči. ³¹Saj namreč lahko drug za drugim vsi prerokujete, da se bodo vsi učili in vsi prejeli spodbudo. ³²Tudi duhovi prerokov se prerokom podrejajo, ³³saj Bog ni Bog nereda, ampak miru, kakor v vseh Cerkvah svetih.

³⁴Žene naj v Cerkvah molčijo. Ni jim namreč dovoljeno govoriti, ampak naj bodo podložne, kakor pravi tudi postava. ³⁵Če pa se hočejo kaj poučiti, naj doma sprašujejo svoje može. Sramotno je namreč za ženo, da v Cerkvi govori. ³⁶Mar je od vas izšla Božja beseda? Mar je samo do vas dospela? ³⁷Če kdo misli, da je prerok ali duhoven, naj spoznava, da je to, kar vam pišem, Gospodova zapoved. ³⁸Če pa kdo tega ne spozna, tudi sam ni spoznan.

³⁹Zato, bratje moji, hrepenite po prerokovanju in govorenju z darom jezikov ne preprečujte. ⁴⁰Vse pa naj se godi spodobno in urejeno.

III. VSTAJENJE MRTVIH

Dejstvo vstajanja

15 ¹Naj vas spomnim, bratje, na evangelij, ki sem vam ga oznanil, ki ste ga tudi sprejeli, v katerem tudi vztrajate, ²po katerem ste

tju s preroštvom), mora imeti apologetični cilj, s tem da je znamenje za tiste zunaj. Pavel oporeka temu v vrsticah 23-24. **32 duhovi prerokov ... podrejajo:** če bi namreč izgubil nadzor nad svojo dejavnostjo, bi bil to lažni prerok. **34-35** Ti vrstici, ki ju nekateri rokopisi postavljajo za vrstico 40, sta postpavlinski vrinek. Ne glede na to, da gre tu za poziv k pokorščini postavi (morda 1 Mz 3,16), ki ni ravno v Pavlovem duhu, zahtevi, da ženske molčijo, nasprotuje 1 Kor 11,5. To zabičevanje odseva mrzenje žensk iz 1 Tim 2,11-14 in verjetno izvira iz iste Cerkve. **36 Mar je ... dospela:** ker je odgovor nikalen, Pavel vabi Korinčane,

da sprejmejo pravila, ki so v rabi v drugih Cerkvah, kar zadeva obnašanje prerokov (v. 29-33). **38 tudi sam ni spoznan:** namreč od Boga, ki ga ne prizna za svojega. Razl.: »naj tudi on ne bo priznan«.

15

Nekateri kristjani iz Korinta so zavračali vstajenje od mrtvih (15,12). Grki so ga imeli za nekaj prostaškega (Apd 17,32+), medtem ko so ga Judje nekako slutili (Ps 16,10+; Job 19,25+; Ezk 37,10+), pozneje izrecno učili (Dan 12,2+3+; 2 Mkb 7,9+). Da bi pobil zmoto Korinčanov, Pa-

23

Apd 2,4,13

24

1 Kor 2,15

Jn 16,8

Ef 5,13

25

1 Kor 4,5

Iz 45,14

Zah 8,23

26

1 Kor 12,7-10;

14,6

Rim 14,19

Ef 4,12

29

1 Tes 5,19-21

32

2 Pt 1,21

Raz 19,10;

22,6

33b-36

1 Kor 11,3

Ef 5,22-24

1 Tim 2,11-

12

Tit 2,5

1 Pt 3,1,5

33

1 Kor 11,16+

Apd 9,13+

34

1 Mz 3,16

1 Tim 2,11-

14

35

1 Kor 11,5

37

1 Kor 2,16;

7,40;

15,34

1 Jn 4,6

39

1 Tes 5,20

15

1

1 Tes 2,13+

- 3 na poti odrešenja, če se ga držite, kakor sem vam ga oznanil; razen če ste zaman sprejeli vero.
- 1 Kor 11,2+23
Iz 53,5-6
Lk 1,2
Apd 2,23+
1 Pt 3,18
- 3^{Izročil sem vam namreč predvsem to, kar sem tudi prejel,}
- da je Kristus umrl za naše grehe, kakor je v Pismih;
- 4^{in da je bil pokopan;}
- Oz 6,2
Jon 2,1
Mt 16,21
- 4^{in da je tretji dan vstal, kakor je v Pismih;}
- 5^{in da se je prikazal Kefu, nato dvanajsterim.}
- 6^{Potem se je prikazal več kot petsto bratom hkrati, izmed katerih}
- Mt 28,10+
Lk 24,34sl.
- 7^{večina še sedaj živi, nekateri pa so zaspali. ⁷Potem se je prikazal Jakobu, nato vsem apostolom. ⁸Nazadnje za vsemi pa se je kakor negodniku prikazal tudi meni.}
- Apd 12,17+
Rim 1,1+
- 9^{Jaz sem namreč najmanjši izmed apostolov, ki nisem vreden, da se imenujem apostol, ker sem preganjal Božjo Cerkev. ¹⁰Po Božji milosti pa sem to, kar sem, in njegova milost do mene ni postala prazna, ampak sem se bolj kakor oni vsi trudil; pa ne jaz, ampak Božja milost, ki je z menoj.}
- Apd 8,3+
Gal 1,13-14
Ef 3,8
1 Tim 1,15-
- 10
- 2 Kor 11,23sl.
- 11^{¹¹Naj bom torej jaz ali oni: tako oznanjamo in tako ste sprejeli}
- Apd 2,22+
- 13^{vero.}
- Mt 22,23
Apd 4,2
- 14^{Če pa se oznanja, da je Kristus vstal od mrtvih, kako nekateri med vami govorijo, da ni vstajenja mrtvih? ¹³Če ni vstajenja mrtvih, tudi Kristus ni vstal. ¹⁴Če pa Kristus ni vstal, potem je prazno tudi naše oznanilo, prazna tudi vaša vera. ¹⁵Kaže pa tudi, da smo lažnive}
- Apd 2,22+
Apd 1,8+;
26,16
- 15^{Božje priče, ker smo pričali proti Bogu, da je obudil Kristusa, ki ga ni obudil, če seveda mrtvi ne vstajajo. ¹⁶Če namreč mrtvi ne vstajajo, tudi Kristus ni vstal. ¹⁷Če pa Kristus ni vstal, je prazna vaša vera, še ste v svojih grehih. ¹⁸Torej so tisti, ki so zaspali v Kristusu, izgubljeni.}
- Rim 4,24-25;
10,9

vel izhaja iz temeljne (po)trditve evangeljskega oznanila, velikonočne skrivnosti umrlega in vstalega Kristusa (v. 3-5; prim. Rim 1,4; Gal 1,2-4; 1 Tes 1,10 itd.), ki jo razvije s tem, da našteva prikazanja Vstalega (v. 6-11; prim. Apd 1,8+). Na tej osnovi pokaže nesmiselnost mnenja, ki ga pobija (v. 12-34; prim. 15,13+). Kristus je prvenec in tvorni vzrok vstajenja mrtvih (v. 20-28, prim. Rim 8,11+). Na koncu Pavel odgovarja na ugovore o načinu vstajenja mrtvih (v. 35-53) in konča z zahvalno himno (v. 54-57). 3 *Izročil sem ... prejel*: živa beseda evangelija se izroča, prejema, ohranja – besede, ki so sposojene iz strokovnega besednjaka rabinskega izročila (prim. 11,23). Vendar se ta evangelij predvsem oznanja (v. 1-2), razglša (v. 11, »kerigma«; prim. Mt 4,23 itd.), je predmet vere (v. 2,11; prim. Mr 1,15) in nosilec odrešenja (v. 2; prim. Apd 11,14; 16,17). – *Kristus umrl za naše grehe*: zveličavnost Kristusove smrti je torej sestavni del evangeljskega oznanila že pred Pavlom (prim. Rim 6,3). 4 *pokopan ... vstal, kakor je v Pismih*: ti izrazi (v. 3-4), že ustaljeni v svoji formulaciji, so kal bodočih veroizpovedi (Credo). 6 *večina še sedaj živi*: Pavel hoče

reči: še vedno lahko pričujejo o tem, kar so videli, vaša vera v Kristusovo vstajenje temelji na zanesljivem pričevanju. – *zaspali* tj. umrli. Isti izraz v vrsticah 18.20.51; prim. 1 Tes 4,13+. 7 *vsem apostolom*: zdi se, da apostoli tu predstavljajo večjo skupino kakor dvanajstere iz vrstice 5. 8 *negodniku*: namig na zelo neobičajno, silovito in »kirurško« rojstvo njegovega poklica in na njegovo nevrednost, ker je preganjal Cerkev (v. 9). Pavel ne dela nobene razlike med prikazanjem na poti v Damask in Jezusovimi prikazovanji od vstajenja do vnebohoda. 13 Če tajimo vstajenje od mrtvih, tajimo tudi posebni primer – Kristusovo vstajenje. Druga razlaga: Kristusovo vstajenje ima smisel samo kot prvenec našega. Če leto tajimo, Kristusovo vstajenje nima več smisla. A ta premislek nastopa šele v vrstici 20. 14 *prazna tudi vaša vera*: vsi vidiki krščanskega oznanila in vere, ki se sklada z njim, imajo smisel samo v povezavi s to osrednjo stvarnostjo: vstalem Kristusom. Brez nje se vse podre. 17 *še ste v svojih grehih*: kajti tisto, kar prežene greh, je novo življenje, deležnost pri življenju vstalega Kristusa (prim. Rim 6,8-10; 8,2+).

¹⁹Če samo v tem življenju upamo v Kristusa, smo od vseh ljudi najbolj pomilovanja vredni.

²⁰Toda Kristus je vstal od mrtvih, prvenec tistih, ki so zaspali. ²¹Ker je namreč po človeku smrt, je po človeku tudi vstajenje mrtvih. ²²Kakor namreč v Adamu vsi umirajo, tako bodo tudi v Kristusu vsi oživiljeni. ²³Vsak pa na svojem mestu: kot prvenec Kristus, potem tisti, ki bodo Kristusovi ob njegovem prihodu, ²⁴nato bo dovršitev, ko bo kraljestvo izročil Bogu in Očetu, ko bo uničil vsako poveljarstvo in vsako oblast in moč. ²⁵Kajti on mora kraljevati, dokler ne položi vseh sovražnikov pod njegove noge. ²⁶Kot zadnji sovražnik bo uničena smrt, ²⁷kajti vse je podvrzel pod njegove noge. Ko pa pravi, da je vse podvrženo, je jasno, da razen tistega, ki mu je vse podvrzel. ²⁸Ko pa mu bo vse podvrženo, tedaj se bo tudi Sin sam podvrzel tistemu, ki mu je vse podvrzel, da bo Bog vse v vsem.

²⁹Kaj bodo sicer dosegli tisti, ki se dajejo krstiti za mrtve? Če mrtvi sploh ne vstajajo, kaj se še dajejo krstiti zanje? ³⁰Čemu se tudi mi vsako uro izpostavljamo nevarnostim? ³¹Dan za dnem umiram ... – pri vašem ponosu, bratje, ki ga imam v Kristusu Jezusu, našem Gospodu. ³²Če sem se – po človeško – spopadel z zvermi v Efezu, kaj imam od tega? Če mrtvi ne vstajajo, *jejmo in pijmo, jutri namreč umremo*. ³³Ne pustite se zavajati! Dober značaj pokvarijo slabi pogovori. ³⁴Streznite se, kakor je prav, in ne grešite. Nekateri namreč Boga ne poznajo. Vam v sramoto govorim.

Način vstajenja

³⁵Pa bo kdo rekel: »Kako vstajajo mrtvi? S kakšnim telesom pridejo?«

19 Odpovedovati se užitkom sedanjega časa je varanje samega sebe, če je smrt dokončni konec. Nesmrtnost duše je tu pojmovana v povezavi z vstajenjem mesa. **22** Pogled ni samo fizični in biološki, temveč zajema celega človeka: duhovno smrt greha, vstalo življenje v pravičnosti in ljubezni. Opozorimo, da Pavlovo gledanje ne vključuje vstajenja grešnikov, ki je potrjeno v Jn 5,29; Apd 24,15; prim. Dan 12,2. **23** *prihodu*: izraz helenističnega izvora, ki ga je sprejelo prvotno krščanstvo in z njim označilo Kristusov prihod v slavi na njegov »dan« (1,8+) ob koncu časov (Mt 24,3+; prim. še 1 Tes 2,19; 3,13; 4,15; 5,23; 2 Tes 2,1; Jak 5,7,8; 2 Pt 1,16; 3,4,12; 1 Jn 2,28). V 2 Tes 2,8,9 se ta beseda uporablja za prihod nepostavneža. Primerjaj podobna izraza »razodetje« (1 Kor 1,7+) in »prihod« (1 Tim 6,14+). **24** *vsako poveljarstvo in vsako oblast in moč* tj. vse oblasti, sovražne Božjemu kraljevanju (prim. 1 Kor 2,6; Ef 1,21; Kol 1,16; 2,15; 1 Pt 3,22). **27** *kajti vse je podvrzel pod njegove noge*. Ko pa pravi: ko bo Jezus »vse položil pod svoje noge«, se bo predstavil pred svojim Očetom in mu poročal o svojem dokončanem poslanstvu. Prevajajo tudi, napačno: »Ko pa Sveto pismo pravi, da mu je bilo vse podvrženo ...« **29** *Kaj bodo sicer dosegli tisti, ki se dajejo krstiti za mrtve*: BJ k temu pripominja:

Ta običajni prevod predpostavlja prakso brez kakega drugega potrdila, ki je v nasprotju s Pavlovo krstno teologijo; mrtvi namreč ne morejo obuditi deja vere, ki ga zahteva Rim 10,9. Zato se zdi bolje dati glagolu *baptízēin* pomen, ki je bližji njegovemu prvemu pomenu (prim. Mr 10,38). Kakor Jezus so tudi Pavel in njegovi sodelavci »potopljeni« v brezno trpljenja, ki je upravičeno samo, če so tisti, za katere so si apostoli nakopali toliko gorja (so se »izčrpali«), namenjeni za življenje. – *kaj se še dajejo krstiti zanje* ali *čemu se še izčrpavati zanje*: nekateri Korinčani so Pavlu očitali, da tako gara, da se ubija sredi dela za tiste, ki so »mrtvi« duhovno ali bivanijsko (2 Kor 2,16). Pavel ugovor preoblikuje v argument v prid vstajenja. Ali bi še naprej tako trpel (2 Kor 11,23+), če ne bi bil povsem prepričan, da bodo tisti, ki so telesno mrtvi, vstali? **32** *spopadel z zvermi*: gre za metaforo (Ps 22,1; 1 Mkb 2,60; 2 Tim 4,17). Ta preizkušnja nam drugače ni znana, vendar prim. 2 Kor 1,8-9. – *jejmo ... unremo*: prim. Prd 9,7-10. V tem je neko govorniško pretiravanje. Materialnim užitkom se moremo odpovedati iz čisto človeških nagibov. Pavel je to pravkar sam rekel (9,25). **33** *Dober značaj pokvarijo slabi pogovori*: verz pesnika Menandra, ki je nemara postal ljudski pregovor:

20
Rim 8,11+
Kol 1,18
1 Tes 4,14
21
1 Kor 15,45-49
Rim 5,12-21+
23
Kol 3,4
1 Tes 4,16
25
Ps 110,1
26
Raz 20,14; 21,4
27
Ps 8,7
Flp 3,21
28
Rim 9,5+
Ef 4,6
Kol 3,11
29
2 Mkb 12,44
31
1 Kor 4,9
Rim 8,36
2 Kor 4,10-12
32
Iz 22,13
34
1 Kor 14,38

36 ³⁶Neumnež! Kar ti seješ, ne oživi, če ne umre. ³⁷In to, kar seješ: ne seješ telesa, ki bo nastalo, ampak golo zrno, naj bo že pšenice ali česa drugega; ³⁸Bog pa mu daje telo, kakor je hotel, in vsakemu izmed semen lastno telo.

39 ³⁹Ni vsako meso isto meso, ampak je drugo pri ljudeh, drugo pa pri živini, drugo pri pticah, drugo pri ribah. ⁴⁰So nebesna telesa in so zemeljska telesa. Toda eno je sijaj nebesnih, drugo spet je sijaj zemeljskih. ⁴¹Eno je sijaj sonca, drugo je sijaj lune, spet drugo sijaj zvezd; zvezda se namreč od zvezde razlikuje po sijaju. ⁴²Tako je tudi z vstajenjem mrtvih. Seje se v minljivosti, vstaja v neminljivosti; ⁴³seje se v nečasti, vstaja v slavi; seje se v slabotnosti, vstaja v moči; ⁴⁴seje se čutno telo, vstaja duhovno telo.

45 ⁴⁵Če obstaja čutno telo, obstaja tudi duhovno. ⁴⁶Tako je tudi zapisano: *Prvi človek Adam je postal živa duša*, poslednji Adam pa oživlja joči duh. ⁴⁷Toda ni najprej to, kar je duhovno, ampak to, kar je čutno, potem to, kar je duhovno. ⁴⁸Prvi človek je iz prsti, zemeljski, drugi človek je iz nebes. ⁴⁹Kakršen je zemeljski, taki so zemeljski, in kakršen je nebeški, taki so tudi nebeški. ⁵⁰In kakor smo nosili podobo zemeljskega, bomo nosili tudi podobo nebeškega.

51 ⁵¹To pa pravim, bratje: Meso in kri ne moreta podedovati Božjega kraljestva in tudi minljivost ne podeduje neminljivosti. ⁵²Glejte, skrivnost vam povem: Vsi ne bomo zaspali, vsi pa bomo spremenjeni, ⁵³v hipu, kot bi z očmi trenil, ob poslednji trobenti; zatrobila bo namreč in mrtvi bodo vstali neminljivi in mi bomo spremenjeni. ⁵⁴To minljivo si mora namreč nadeti neminljivost in to umrljivo si mora nadeti neumrljivost.

38 Po ljudskem mnenju je bilo klitje proces, ki je bil odvisen od dobre volje božanstva, ne naraven pojav (prim. 2 Mkb 7,22-23). V razmerju med sedanjim in povečanim telesom Pavel veliko bolj poudarja drugačnost kot nepretrganost. Gotovo hoče odgovoriti na ugovor (v. 35), ki bi upravičeno zavračal dobesednost predstav, kakršne so v Ezk 37,1-10+. **39** *Ni vsako meso isto meso* dh. *Ni vse meso.* **44** *čutno*: za Pavla kakor za sveto-pisemsko izročilo je *psyché* (hebr. *nefeš*; prim. 1 Mz 2,7), duša, življenjsko počelo, ki oživlja človeško telo (1 Kor 15,45). Je njegovo »življenje« (Rim 16,4; Flp 2,30; 1 Tes 2,8; prim. Mt 2,20; Mr 3,4; Lk 12,20; Jn 10,11; Apd 20,10 itd.), njegova živa duša (2 Kor 1,23) in lahko pomeni celega človeka (Rim 2,9; 13,1; 2 Kor 12,15; Apd 2,41.43 itd.). Vendar ostaja naravno počelo (1 Kor 2,14; prim. Jud 19), ki se mora umakniti pred *pneúma*, duhom, da človek spet postane deležen Božjega življenja. Ta »nadgradnja« ali zamena, ki se začne že v zemeljskem življenju z darom Duha (Rim 5,5+; prim. Rim 1,9+), se dopolni po smrti. Medtem ko je grška filozofija pričakovala nesmrtno preživetje višje duše (*noús*) same, končno osvobodjene telesa, pa krščanstvo pojmuje nesmrtnost le v celoviti obnovi človeka, tj. v obujenju telesa

po Duhu, Božjem počelu, ki ga je Bog odtegnil človeku zaradi greha (1 Mz 6,3) in ki mu ga vrača po združenju z vstajim Kristusom (Rim 1,4+; 8,11+), »nebeškim« človekom in oživljajočim duhom (2 Kor 15,45-49). Telo ni več *psychikón* (»duševno« tj. čutno, zemeljsko), ampak *pneumatikón* (duhovno), neminljivo, nesmrtno (1 Kor 15,53), poveljčano (prim. 1 Kor 15,43; Rim 8,18; 2 Kor 4,17; Flp 3,21; Kol 3,4), osvobodjeno zakonov zemeljske materije (Jn 20,19.26) in njenih videzov (Lk 24,16). – V širšem pomenu *psyché* lahko označuje dušo v nasprotju s telesom (Mt 10,28), sedež moralnega življenja in občutij (Flp 1,27; Ef 6,6; Kol 3,23; prim. Mt 22,37vzp.; 26,38vzp.; Lk 1,46; Jn 12,27; Apd 4,32; 14,2; Jak 1,21; 5,20; 1 Pt 1,9; Raz 6,9 itd.) in tudi duhovno in nesmrtno bitje (Apd 2,27). **45** *živa duša* tj. bitje, obdarovano z življenjem po svoji duši, vendar s čisto naravnim življenjem, in podvrženo zakonom propadanja in uničenja. **47** *je iz nebes* razl.: »Gospod iz nebes«. **49** *bomo nosili* razl.: »bi mogli nositi«. **51** *zaspali* tj. umrli. **52** *trobenti*: od Sinaja dalje (2 Mz 19,16.19) je trobenta del simbolizma izrednih Božjih posegov (Mt 24,31; 1 Tes 4,16+). Nakazuje etape končnega Božjega načrta (prim. sedmero trobent v Raz 8,6-11,19).

Zmagoslavna hvalnica in sklep

⁵⁴Ko pa si bo to minljivo nadelo neminljivost in si bo to umrljivo nadelo neumrljivost, tedaj se bo izpolnila beseda, ki je pisana:

Použita je smrt v zmago.
⁵⁵*Smrt, kje je tvoja zmaga?*
Smrt, kje je tvoje želo?

⁵⁶Želo smrti je greh, moč greha pa je postava. ⁵⁷Hvala pa Bogu, ki nam daje zmago po našem Gospodu Jezusu Kristusu.

⁵⁸In tako, moji ljubi bratje, bodite stanovitni, neomahljivi, vse bolj napredujte v Gospodovem delu, saj veste, da vaš trud ni prazen v Gospodu.

SKLEP**Priporočila. Pozdravi. Sklepno voščilo**

16¹Glede nabirke za svete pa tole: Kakor sem naročil Cerkvam v Galatiji, tako storite tudi vi. ²Vsak prvi dan v tednu naj vsak izmed vas sam pri sebi daje na stran in zbira, kolikor zmore, da nabirke ne bodo potekale šele tedaj, ko pridem. ³Ko pa pridem, bom tiste, ki jih boste priporočili, skupaj s pismi poslal, da bodo odnesli dar vaše naklonjenosti v Jeruzalem. ⁴Če pa bo primerno, da bi šel tudi sam, bodo šli z menoj.

⁵K vam pa bom prišel, ko bom prepotoval Makedonijo; skozi Makedonijo namreč potujem, ⁶pri vas pa bom morda ostal ali celo prezimil, da me boste vi oskrbeli za pot, kamor bom šel. ⁷Tokrat vas namreč nočem obiskati le mimogrede. Upam namreč, da bom ostal pri vas kar nekaj časa, če bo Gospod dopustil. ⁸V Efezu pa bom ostal do binškošti. ⁹Odprla so se mi namreč velika in pomembna vrata in veliko je nasprotnikov.

¹⁰Če pa pride Timotej, glejte, da bo brez strahu pri vas: opravlja namreč Gospodovo delo kakor tudi jaz. ¹¹Nihče naj ga torej ne prezira. V miru ga oskrbite za pot, da pride k meni; pričakujem ga namreč z brati. ¹²Glede brata Apola pa tole: zelo sem ga prosil, da bi z

⁵⁴ *Ko pa si bo to minljivo nadelo neminljivost manjka v nekaterih rkp. – pisana: sledi prost navedek.* ⁵⁶ *Zgoščen obrazec, ki že napoveduje razvitje v Rim 5–7.* ⁵⁸ *Ta vrstica povezuje predhodno podajanje z vrstico 14, začetkom pouka. Zanesljivost zmage daje verujočemu moč, da gre naprej. Za Pavla ne more biti vere brez življenja napredovanja.*

16

¹ *nabirke za svete:* o tej nabirki gl. Rim 15,26–28; Gal 2,10; 2 Kor 8–9; Apd 24,17. »Sveti« (prim. 2 Kor 8,4) so kristjani iz Jeruzalema, ki so že zelo

zgodaj potrebovali pomoč (Apd 11,29–30). Ta nabirka je imela pomembno mesto v prizadevanjih Pavla, ki je v tem videl znamenje in poročilo edinosti med Cerkvami, ki jih je sam ustanovil, in tistimi iz judovsko-krščanskega okolja. ² *prvi dan v tednu tj. »Gospodov dan«* (prim. Apd 20,7; Raz 1,10; Mt 28,1), nedelja. ⁹ *Odprla ... pomembna vrata:* ista podoba v 2 Kor 2,12; Kol 4,3, ki označuje možnosti, ki se ponujajo Pavlovemu delovanju (prim. Raz 3,8; Apd 14,27+). ¹² *pa ga nikakor ni bila volja, da bi prišel zdaj:* morda zato, da s svojo navzočnostjo ne bi podžigal stranke, ki se je oblikovala okoli njegovega imena

54

Iz 25,8

55

Oz 13,14

Raz 20,14

56

Rim 7,7+

Heb 6,1+

57

Jn 16,33

1 Jn 5,4

58

2 Krn 15,7

Iz 65,23

Kol 1,23

16

1

Apd 9,13+

Gal 2,10

2

Mt 28,1+

Apd 20,7

4

2 Kor 8,20–21

5

Apd 19,21;

20,1sl.

9

Apd 14,27

Kol 4,3

10

1 Kor 4,17

11

1 Tim 4,12

12

Apd 18,24+

- 13 brati prišel k vam; pa ga nikakor ni bila volja, da bi prišel zdaj; bo pa prišel, ko bo imel priložnost.
- 1 Kor 15,58
Ps 31,25
Mr 13,37
1 Pt 5,8-9
- 14Pri vas naj se vse godi v ljubezni.
- 15
- 1 Kor 1,16
- 16
- Flp 3,17+
- 1 Tes 5,12-13
- 19
- Apd 18,2+
- 20
- Rim 16,5+
- 2 Kor 13,12+
- 1 Tes 5,26
- 1 Pt 5,14
- 21
- Gal 6,11+
- Kol 4,18
- 2 Tes 3,17
- Flm 19
- ¹³Budni bodite, stojte trdno v veri, možati bodite, bodite močni!
- ¹⁴Prosimo pa vas, bratje – veste, da je Stefanájeva hiša prvenec Aha-je in da so se postavili v službo svetim –, ¹⁶da bi se tudi vi podrejali takšnim in vsakemu, ki sodeluje in se trudi. ¹⁷Veselim pa se, da so pri meni Stefaná in Fortunát in Aháik, ker so zapolnili vašo odsotnost.
- ¹⁸Poživili so namreč mojega in vašega duha. Takšne torej spoštujte!
- ¹⁹Pozdravljajo vas Cerkve v Aziji. Iskreno vas v Gospodu pozdravljata Akvila in Priska s Cerkvijo, ki je v njuni hiši. ²⁰Pozdravljajo vas vsi bratje. Pozdravite se med seboj s svetim poljubom.
- ²¹Pozdrav z mojo, Pavlovo roko.
- ²²Če kdo ne ljubi Gospoda, bodi izobčen!
- Marána thá.*
- ²³Milost Gospoda Jezusa z vami.
- ²⁴Moja ljubezen z vami vsemi v Kristusu Jezusu.

(1,12; 3,4-6; 4,6). Mogoč je tudi prevod: »pa nikakor ni bila Božja volja«. **17** *Stefaná in Fortunat in Aháik*: nedvomno so ti prinesli Pavlu pismo iz Korinta (7,1). **19** *Aziji* tj. rimski provinci Aziji, ki je obsegala vso grško Malo Azijo. **21** *z mojo, Pavlovo roko*: ker so Pavlova pisma pisali tajniki (Rim 16,22), so morala biti overjena z nekaj besedami, ki jih je napisal lastnoročno (2 Tes 2,2; 3,17; Gal 6,11; Flm 19; Kol 4,18). **22** *izobčen* ali *preklet*: beseda »anatema« v SZ navadno ustreza hebr. *hérem* (Joz 6,17+). V NZ enkrat pomeni za-

obljubljene darove v templju (Lk 21,5); najpogosteje pa izraža prekletstvo nad samim govorcem, če slučajno ne izpolni slovesne obljube (Apd 23,12-21; Rim 9,3), ali nad kom drugim, ki je obsojen za zelo težko krivdo (tukaj, 1 Kor 16,22; Gal 1,8-9; prim. 1 Kor 12,3; Raz 22,3). – *Marána thá*: aramejski vzklik, ki je prešel v bogoslužni jezik; izražal je upanje na bližnjo paruzijo. Pomeni: »Gospod prihaja« ali »Gospod, pridi!« (Raz 22,20; prim. Rim 13,12; Flp 4,5; Jak 5,8; 1 Pt 4,7). **24** Nekateri rkp. dodajajo *Amen*.